ŁODZIANIN

WOLNOŚĆ

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99 Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Społem, oddział w Łodzi 40 Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXII — № 145

Czwartek 25 Maja 1939

Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrowy przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt) w tekście gr 50. zwyczajne gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Wielka Brytania, Francja i Z.S.S.R.

Jak już podaliśmy, w Genewie doszło we wtorek do porozumienia Anglii, Francji z Sowietami w sprawie utworzenia wielkiego bloku pokojowego mocarstw, który zamyka linię obronną państw zagrożonych agresją spółki hitlerowsko - faszystowskiej. Podpisanie układów nastąpi oczywiście później. Narazie uzgodniono główne punkty porozumienia. W ostatniej chwili W. Brytania zgodziła się na dalsze ustępstwa dla Sowietów, przyjmując w zasadzie na podstawie planu francuskiego żądaną przez Sowiety zasadę wzajemności zobowiązań.

Fakt dojścia do skutku układu z Sowietami, a tym samym wykończenia ostatniego etapu linii pokoju, potwierdza sam min. Bonnet w wywiadzie udzielonym francuskim dziennikarzom w Genewie. Minister wyraża swe głębokie przekonanie, iż po rozmowach, jakie przeprowadził z amb. Majskim oraz lordem Halifaxem porozumienie angielsko-sowieckie łatwiej już przejdzie w stadium realizacji, stanowiąc nowy cenny atut w interesie pokoju.

Francuskie koła polityczne przypuszczają, że obok skutecznego pośrednictwa min. Bonneta porozumienie ułatwione zostało nowymi groźbami, zawartymi w tekście paktu niemiecko - włoskiego oraz w komentarzach opublikowanych w Berlinie i Rzymie z okazji jego podpisania. Groźby te wpłynęły niewątpliwie na większą ustępliwość Anglii do rokowań i większą gotowość zbliżenia się do stanowiska Sowietów.

Plebiscyt w Danii

Plebiscyt, zarządzony w Danii w sprawie zmiany konstytucji na temat obniżenia wieku wyborców dał nast. rezultaty: 996 tys. 37 głosów za zmianą, 85,401 zaś przeciwko. Zmiana konstytucji nie zostanie więc przeprowadzona, gdyż wymagana większość powinna była wynosić 45 proc. wyborców.

Rokowania handlowe Polski z Jugosławią

Jak podaje prasa białogrodzka, niebawem mają się rozpocząć rokowania handlowe pomiędzy Polską i Jugosławią w sprawie podpisania nowego traktatu handlowego i umowy płatniczej. Dotychczasowy traktat handlowy polsko-jugosłowiański, zawarty w r. 19[illegible] uzupełniony od tego czasu dodatkowymi protokułami, musi być dostosowany do aktualnej sytuacji gospodarczej i zwiększających się obrotów handlowych między obu państwami.

Oświadczenie króla Leopolda belgijskiego

Małe narody muszą się zbliżyć

dla walki przeciwko plagom moralnym i materialnym naszych czasów

W czasie bankietu wydanego na cześć królowej Wilhelminy holenderskiej w Brukseli król Leopold w wygłoszonym toaście dał wyraz głębokiemu przywiązaniu do pokoju oraz instytucji demokratycznych, jakie cechuje narody holenderskie i belgijskie.

Nawiązując do apelu królowej o dozbrojeniu moralnym i duchowym Holandii, król Leopold oświadczył, iż byłoby pożądanym, aby małe narody, liczące razem przeszło 100 miln. ludzi zbliżyły się nawzajem do siebie, łącząc się „węzłami trwałego, skutecznego układu" dla walki przeciwko „plagom moralnym i materialnym naszych czasów".

Naszym zdaniem — zakończył swój toast monarcha — zbliżenie takie zwiększałoby szanse pokoju.

W odpowiedzi swej królowa Wilhelmina stwierdziła, iż propozycja taka jest możliwa i zapewniła współpracę Holandii w tym dziele.

Musimy postawić sobie pytanie — powiedziała królowa — czy Belgia i Holandia nie stoją wobec wielkich zagadnień, jakie przypadają obu krajom do wykonania na skutek kryzysu społecznego i gospodarczego, jaki coraz bardziej światu zagraża.

BELGOWIE W ALZACJI FUNDUJĄ ESKADRĘ SAMOLOTÓW DLA FRANCJI.

Komitet Unii Belgów w Strasburgu wydał odezwę, w której nawołuje wszystkich obywateli belgijskich, zamieszkałych w Alzacji i Lotaryngii, do składania ofiar na ufundowanie eskadry samolotów, przeznaczonej dla obrony ich drugiej ojczyzny, Francji.

Tajemnica Kielc jeszcze nie wyjaśniona

Jak już pisaliśmy, **Kielce** pobiły swoisty rekord... nieudolności arytmetycznej. Inne miejscowości zdołały się już dawno uporać z podsumowaniem wyników niedzielnych wyborów.

A Kielce milczą.

Znów do zamknięcia numeru nie otrzymaliśmy wiadomości oficjalnych o wyniku głosowań.

Coprawda „Gazeta Polska" podaje dane nieoficjalne, według których **PPS. otrzymać miała 15 man datów w Kielcach**, lecz zachodzi pytanie, kiedy wreszcie będą ogłoszone dane oficjalne? Zdaje się, że już najwyższy czas!

Nasze zwycięstwo w Rypinie

Według wiadomości nadesłanych do nas z Rypina (woj. pomorskie) wynik wyborów w tej miejscowości przedstawia się dla nas korzystniej, niż wynikało to z poprzednich danych.

Zdobyliśmy nie 6, lecz 8 mandatów, gdy w poprzedniej Radzie Miejskiej nie było ani jednego naszego przedstawiciela.

Rozdział mandatów jest następujący:

PPS. — 8 mandatów.

OZN .i Str. Narodowe — 7 mandatów.

Żydzi mieszczańscy — 1 mandat.

Japonia wywołuje nowe incydenty z mocarstwami

Płonący Daleki Wschód

Dalsze zajścia na granicy sowiecko-mandżurskiej

NOWA PROWOKACJA JAPOŃSKA

Japoński okręt wojenny zarzucił wczoraj kotwicę w kanale, oddzielającym wyspę Kulangsu od prowincji Fukien.

Jak wynika z dotychczasowej taktyki, władze japońskie dążą do przerwania komunikacji i obrotu handlowego pomiędzy koncesją międzynarodową a kontynentem chińskim, nie wyłączając statków, płynących pod obcą banderą, które dotychczas nie podlegały blokadzie.

JAPOŃCZYCY USIŁOWALI ZARZYMAĆ OKRĘT ANGIELSKI

Dowództwo marynarki brytyjskiej w Hongkongu komunikuje, iż japoński konttrtorpedowiec usiłował zatrzymać angielski okręt liniowy „Raupura" oraz sprawdzić jego papiery. Żądania te spotkały się z energicznym sprzeciwem dowódcy okrętu. Incydent ten wydarzył się na południowy wschód od wejścia do portu Hongkong.

NA GRANICY SOWIECKO-MANDŻURSKIEJ

Przedstawiciel japońskiego MSZ oświadczył reprezentantom prasy, że niepokoje na granicy mandżursko - zewnętrzno mongolskiej powtarzały się wielokrotnie, nigdy jednak w takich rozmiarach, jak w dniach ostatnich, gdy oddziały zewnętrzno - mongolskie usiłowały kilkakrotnie wtargnąć na terytorium Mandżurii na wschód od jeziora Buirnor. Ataki te zostały odparte przez wojska mandżursko-japońskie.

Włochy świętują rocznicę przystąpienia Włoch do wojny z... Niemcam

Wczoraj, w dnu 24-go maja, w rocznicę przystąpienia Włoch do wojny światowej przeciw Niemcom, Austrii i Węgrom. Rzym został udekorowany sztandarami, sklepy i urzędy zostały zamknięte. W całyc. Włoszech oddziały wojska, milicji i młodzieży liktorskiej składają hołd przed pomnikiem poległych w wojnie światowej. W Rzymie na wieży kapitolińskiej wciągnięto na maszt sztandar narodowy. Balkony i okna Kapitolu ozdobiono arrasami. Inne gmachy udekorowano flagami miasta Rzymu. U stóp pomnika Nieznanego Żołnierza złożono wieniec imieniem obywateli stolicy. Na placu Navora odbyły się zbiórki kombatantów i inwalidów wojennych, którzy następnie ruszyli pochodem przez miasto z orkiestrami i złożyli hołd na grobie Nieznanego Żołnierza.

Stalowe mury na granicy

Holandii z „Trzecią" Rzeszą

Rząd holenderski przystąpił ostatnio do budowy szeregu umocnień granicznych, aby się zabezpieczyć przed niespodziewanym napadem ze strony „Trzeciej" Rzeszy. Na zdjęciu ustawianie stalowych ścian na jednym z granicznych przyczółków mostowych.

Woda wyżej

Wczoraj zaznaczył się gwałtownie przybór wody na Odrze w Szonychlu i Kopytowie. O godz. 20 wieczorem Odra przerwała wały pod Kopytowem. Akcję ratunkową prowadzi wojsko i policja.

Według dotychczasowych doniesień, posiadanych przez starostwo cieszyńskie, znaczniejsze szkody na terenie pow. cieszyńskiego zanotowano przede wszystkim w Cieszynie, w Górkach Wielkich i Małych, Skoczowie oraz mniejsze szkody w Zebrzydowicach. Na terenie Cieszyna mały potoczek spływający ze wzgórza do Bobrówki (dopływ Olzy) przerwał wezbranym nurtem wał ochronny i podmył tor kolejowy na długości 1 km. między Cieszynem a Marklowicami. Uszkodzony tor naprawiono w szybkim tempie.

W Boguminie dzięki energicznej i pełnej poświęcenia akcji oddziałów wojskowych i straży pożarnych, udało się zabezpieczyć wał ochronny od przerwania go przez wezbrane wody rzeki Odry. Stan wody na Odrze pod Boguminem nie uległ zmianie. O ile nie spadną nowe deszcze, należy oczekiwać obniżenia się poziomu wód.

Stan wody w powiecie bielskim, w miejscowościach położonych nad rzeką Jasienicą i Białką nie podniósł się. Natomiast Wisła w Czechowicach wystąpiła z brzegów, zalewając łąki. Woda dochodzi do wału ochronnego. Wczoraj późnym wieczorem stan wody na Wiśle wyniósł 4.25.

Sytuacja na Bałkanach oraz w basenie naddunajskim

Według dotychczasowych wiadomości, spotkanie ministra spr. zagranicznych Jugosławii Markowicza z min. Gafencu odbyło się w atmosferze bardzo serdecznej. Tematem rozmów był pakt angielsko - turecki oraz aktualna sytuacja na Bałkanach. Jak słychać, rozmowy objęły również sprawę współżycia obu państw z Bułgarią oraz kompleks zagadnień stosunków z Węgrami. Wiadomo jest, że stosunki jugosłowiańsko-bułgarskie od czasu podpisania w r. 1937 paktu wieczystej przyjaźni utrzymywane są na płaszczyźnie przyjaznej. Oficjalne zaś wypowiedzenia mężów stanu Węgier i Rumunii na temat wzajemnych stosunków tych państw w pozytywnych równoczesnych stosunkach jugosłowiańsko - węgierskich stanowiły podstawy do szerokiej dyskusji tak ważnego w życiu basenu dunajskiego zagadnienia, jakim jest problem stosunków Rumunii i Jugosławii z Węgrami.

Wizyta szczepów Indian u angielskiej pary królewskiej

Królewska para brytyjska była wczoraj wieczorem witana przez autentycznych Indian szczepu Ojibwa, przybranych w skóry zwierzęce z orlemi piórami na głowach. O godz. 23.30 czasu miejscowego król i królowa wyjechali do Winnipeg.

Terror w Palestynie

W ostatnich dniach doszło ponownie do szeregu aktów terrorystycznych, zwłaszcza w północnej części Palestyny. Powstańcy arabscy kilkakrotnie atakowali autobusy żydowskie. w okolicy zaś Haify doszło do starcia między wojskiem brytyjskim a powstańcami arabskimi.

Rada Ligi Narodów

Oświadczenia Halifaxa i Bonneta

We wtorek na posiedzeniu Rady Ligi Narodów, które miało być pierwotnie poświęcone sprawom technicznym i administracyjnym, zabrał głos przed przystąpieniem do porządku dziennego lord Halifax i wygłosił oświadczenie, poświęcone ogólnemu położeniu międzynarodowemu.

Lord Halifax przypomniawszy wypadki, jakie zaszły od września podkreślił, że wypadki te zmusiły Rząd Wielkiej Brytanii do zajęcia pewnej linii politycznej. Rząd J. K. M. uznał za wskazane przyjąć pewne zobowiązania, mające wyraźnie określone cele. Zmierzają one do stawienia oporu wszelkim rozwiązaniom, narzuconym siłą, ponieważ tego rodzaju postępowanie prowadzi do anarchii i zniszczenia cywilizacji.

Lord Halifax stwierdza następnie, że wypadki, o których wspomniał na początku swego oświadczenia odbiły się niewątpliwie na znaczeniu politycznym i działalności Ligi, tym niemniej jednak Rząd W. Brytanii stoi nadal na stanowisku konieczności utrzymania współpracy międzynarodowej, której wyrazem jest Liga Narodów.

Następnie zabrał głos **min. Bonnet**, który podkreślił, że byłoby paradoksalnym, gdyby na Radzie Ligi Narodów niewspomniano o obecnym, tak poważnym położeniu politycznym. Nie należy jednak wyrzec się zasad, na których oparty został pakt, który nas łączy. Rząd francuski pozostaje nadal wierny zasadzie bezpieczeństwa współpracy i pokoju. Ale Rząd francuski uznał, że bezpieczeństwo, współpraca i pokój muszą być osiągnięte za pomocą nowych metod i na innej płaszczyźnie. Dlatego też rozpoczęto szereg rokowań, o których wspomniał delegat Anglii. Rokowania te nie są w sprzeczności z zasadami paktu, lecz, przeciwnie, pozostają z nim w pełnej harmonii. Min. Bonnet wyraził w konkluzji swego oświadczenia zgodę na propozycję lorda Halifaxa co do zakomunikowania Radzie Ligi Narodów wyniku układów, o ile zostaną one zawarte.

Linia Zygfryda pod wodą

Agencja Havasa donosi: na skutek wylewu Renu, wysunięte naprzód fortyfikacje niemieckie linii Siegfrieda, znajdujące się na prawym brzegu rzeki, zostały częściowo zalane i musiały być ewakuowane. Po stronie francuskiej woda nie dosięgła fortyfikacyj, które zostały wybudowane na wyższym poziomie, niż fortyfikacje niemieckie.

Porozumienie węglowe
polsko-angielskie

W Izbie Gmin zainterpelowano ministra górnictwa Lloyda na temat polsko - angielskich rozmów w sprawach węglowych. Minister Lloyd odpowiedział na interpelację, jak następuje: Na zaproszenie Jego Królewskiej Mości polski minister przemysłu i handlu odwiedził Londyn w ub. tygodniu celem omówienia ze mną sytuacji brytyjskiego i polskiego przemysłu węglowego na rynkach eksportowych. Rad jestem, że mogę poinformować Izbę, że w toku tych rozmów obydwa Rządy znalazły się w całkowitej zgodzie co do tego, aby współpracę obu przemysłów, których celem było usunięcie konkurencji w dalszym ciągu utrzymać, aby istniejące porozumienie węglowe było kontynuowane po dokonaniu w nim takich zmian, jakie okazać się mogą konieczne ze względu na niedawne zmiany polityczne w Europie środkowej. Postanowiono przeto zalecić, aby reprezentaci przemysłu węglowego obu krajów odbyli ponowne konsultacje.

Królowa holenderska
w Belgii

We wtorek przybyła do Brukseli królowa Wilhelmina holenderska, powitana na dworcu przez króla Leopolda.

Wypadek królowej-matki
angielskiej

Królowa Mary miała we wtorek wypadek samochodowy. Samochód królowej - Matki zderzył się na ulicy Londynu z innym wozem, jadącym z dużą szyobkością. Na skutek zderzenia samochód dworski przewrócił się. Królowa jednak nie doznała, poza lekkim wstrząsem, żadnych obrażeń.

Samolot
włoski w płomieniach

We wtorek na lotnisku Campo Formido runął na ziemię wkrótce po starcie i stanął w płomieniach samolot wojskowy. Pilot zginął na miejscu. Przyczyny katastrofy są dotychczas nieznane.

Minister skarbu bez programu
Fantastyczny deficyt budżetowy we Włoszech

Włoski min. finansów di Revel wygłosił w Izbie związków faszystowskich i korporacyj mowę, w której stwierdził, że **deficyty budżetowe wywołane nadzwyczajnymi wydatkami w latach 1934 — 1938 wyniosły łącznie 42 miliardy 120 milionów lirów.** Deficyty te musiano pokrywać nadzwyczajnymi wpływami budżetowymi i operacjami skarbowymi jak emisja 5 proc. renty, emisja 5 proc. pożyczki redimibili (które dały łącznie 14 miliardów 182 miliony), emisja banknotów 10-lirowych, zastępujących bilon nadzwyczajnymi podatkami nałożonymi na kapitał towarzystw akcyjnych i t. d.

Stwierdziwszy z kolei, że **deficyt na rok budżetowy 1939-40 należy przewidywać w wysokości 4 miliardy 775 milionów,** minister oświadczył, że nie jest w stanie z wielu względów powiadomić Izbę, jaki jest jego program fiskalny. Zabiegi dla zapewnienia budżetowi państwowemu równowagi polegać jednak będą na radykalnej reformie podatkowej — zmierzającej do sprawiedliwego rozdziału ciężarów podatkowych, uproszczeniu procedury ściągania podatków oraz na usprawnieniu aparatu fiskalnego.

Łódź podwodna zatonęła
wraz z 67 ludźmi załogi

W czasie ćwiczeń amerykańska łódź podwodna „Squalis" zanurzyła się i w ciągu szeregu godzin nie ukazała się na powierzchni morza. Zarządzone natychmiast poszukiwania doprowadziły do stwierdzenia położenia łodzi. Jak się okazuje, łódź leży na dnie głębokości 70 mtr. w odległości 8 km. na południowo - wschód od wyspy Sholas. W ŁODZI ZNAJDUJE SIĘ 62 LUDZI ZAŁOGI, 4 URZĘDNIKÓW STOCZNI ORAZ PRZEDSTAWICIEL ZARZĄDU STOCZNI, KTÓRA BUDOWAŁA ŁÓDŹ PODWODNĄ.

W czasie akcji ratunkowej łódź podwodna „Sculpin" zdołała nawiązać łączność radiotelefoniczną z łodzią „Squalis", która zawiadomiła, że w czasie zanurzania jeden z wentyli nie był zamknięty, wskutek czego woda zalała przedział załogi i kabinę maszynową. Zatopiona łódź podwodna dawała sygnały czerwonymi bombami dymowymi i wyrzuciła boję. Z pomocą spieszy na miejsce wypadku okręt - baza „Falcon". Łódź podwodna „Squalis" spuszczona była na wodę we wrześniu.

Zdaniem fachowców w dziedzinie konstrukcji łodzi podwodnych, „Squalis" będzie mogła przebywać pod wodą co najmniej 24 godziny. Łódź posiada również specjalne otwory — którymi załoga, zaopatrzona w skafandry, może wydostać się na powierzchnię. Zdaniem kół morskich, urządzenie to zostanie wykorzystane jedynie w wypadku, gdyby wszelkie nadzieje na uratowanie łodzi zawiodły.

Wśród oficerów załogi „Squalis" znajduje się znany lekkoatleta amerykański, olimpijczyk Joseph Patterson.

Prowokacje niemieckie

W ostatnich czasach na terenie powiatu wąbrzeskiego wydarzyły się wybadki wybijania szyb, przewracania płotów i t. d. w domach i zagrodach obywateli polskich narodowości niemieckiej. Na skutek dochodzeń policji aresztowano 20-letniego Kurta Zilta, syna optanta niemieckiego z Łopatek, pow. wąbrzeskiego. W trakcie dochodzenia Kurt Zilt przyznał się, że namawiał do wybijania szyb u Niemców. — Charakterystycznym jest, że w ubiegłym roku Zilt skazany został przez sąd na 100 zł. grzywny za lżenie narodu polskiego. Jak z powyższego wynika, prowokacje młodego Niemca miały na celu stworzenie pozorów ciężkiego położenia Niemców w Polsce. Wszystkie wypadki wybicia szyb wydarzyły się w takich punktach osiedli powiatu wąbrzeskiego, przez które prowadzą drogi specjalnie ożywione.

(PAT.).

Niemieckie samoloty
nad Wolsztynem

We wtorek po południu ukazały się nad miejscowością Ogra, pow. wolsztyńskiego w odległości 3 klm. od granicy, a 7 klm. od Wolsztyna, 4 samoloty niemieckie, z których jeden przymusowo lądował. Samolot ten, dwupłatowiec jednosilnikowy, pochodzenia czeskiego, pilotowany był przez lotnika cywilnego Georga Flacha. W śledztwie lotnik zeznał, że udawał się do Fehrfurtu w sprawach swego klubu, aby stamtąd przeprowadzić samolot, który miał służyć do celów szybownictwa.

Mania mundurowa

Na poniedziałkowym przyjęciu wieczornym, wydanym dla min. Ciano przez min. Ribbentropa w jego prywatnej posiadłości podmiejskiej, **wystąpił zarówno Hitler jak Goering, Ribbentrop, Dietlich i szereg dostojników niemieckich w nowych galowych mundurach wieczornych.** Mundur składa się z białej otwartej kurtki mundurowej z odpowiednimi odznakami i naszywkami partyjnymi, ściągniętej litym pasem oficerskim i czarnych długich spodni. Do munduru tego biała koszula z miękim kołnierzem i czarnym krawatem.

Niewyjaśniona tajemnica
pożaru „Paryża"

Przedmiotem obrad wtorkowego posiedzenia Senatu była interpelacja na temat pożaru transatlantyku „Paris", wniesiona przez senatora Hachette. Odpowiadając na interpelację, minister marynarki handlowej Chapedelaire oświadczył, że dotychczasowe śledztwo nie wyjaśniło jeszcze ostatecznie, czy przyczyną pożaru mógł być sabotaż. Ujawnione jednak zostało, że w każdym razie dużą część winy ponosi zarząd towarzystwa okrętowego ze względu na brak należytej kontroli, a przede wszystkim złej i niedostatecznej organizacji pogotowia przeciwpożarowego. W związku z tym minister nakazał przeprowadzenie zmian w składzie osobowym dyrekcji towarzystwa i podjęcie specjalnych zarządzeń, mających na celu wzmożenie kontroli i bezpieczeństwa wszystkich statków handlowych.

Wiosenna powódź i burze

NA ŚLĄSKU.

Wskutek silnych opadów deszczowych doszło do wylewów rzek w powiatach cieszyńskim, bielskim oraz częściowo we frysztackim.

W godzinach popołudniowych stan Wisły pod Goczałkowicami (pow. pszczyński) wynosił 3.50 ponad stan normalny. W miejscowościach Mieszna i Góra Wisła wystąpiła z brzegów, zrywając miejscowy most.

Wystąpiły również z brzegów rzeki Gostyn i Korzeniec. Wody zalały przybrzeżne pola i łąki.

Osiedlom ludzkim narazie niebezpieczeństwo nie zagraża.

KATASTROFALNA BURZA GRADOWA.

Część powiatu limanowskiego, t. j. okolice Jodłownika, Mstowa, Kostrzy, Rzeki, Lipia, Sadek, Wilkowic, Janowic i Pogórzan nawiedziła niebywałej siły burza gradowa, w czasie której nastąpiło oberwanie się chmury. Gęsty grad wielkości orzecha włoskiego padał bez przerwy przeszło godzinę, wyrządzając wielkie spustoszenie w plonach na przestrzeni 12 klm. W niektórych miejscach szkody w plonach sięgają 90 proc., a przeciętnie na całym obszarze gradobicia szkody sięgają do 60 proc.

TRĄBA POWIETRZNA NAD DNIESTREM.

Zerwała się trąba powietrzna nad Dniestrem w Horodnicy, która zrzuciła dozorcę zarządu drogowego, stojącego na rusztowaniu nowobudującego się pawilonu.

W POW. TURCZAŃSKIM.

W ostatnich dniach przeciągnęły nad powiatem turczańskim gwałtowne burze z ulewami. Poważnie ucierpiały Komarniki, gdzie woda zerwała drogę gminną na przestrzeni 7 km., Rozłucz, w którym woda zmyła ziemiopłody i zerwała szkarpę basenu kąpielowego oraz Sianki, gdzie grad zniszczył oziminy, a woda pozmywała obsiane już pola.

Porozumienie Anglii, Francji i Sowietów
zostało zawarte?

W paryskich kołach politycznych rozeszła się pogłoska, iż zasadniczo POROZUMIENIE MIĘDZY ANGLIĄ, FRANCJĄ I SOWIETAMI JEST JUŻ RZECZĄ DOKONANĄ W WYNIKU PERTRAKTACYJ, PRZEPROWADZONYCH NA TERENIE GENEWY. SOWIETY MIAŁY PRZYCHYLIĆ SIĘ DO TEZY FRANCUSKIEJ. Ostateczna decyzja zapaść ma w środę na posiedzeniu brytyjskiej Rady Ministrów. Jest rzeczą zrozumiałą, podkreśla się przy tym w politycznych kołach Paryża, iż ostateczne przygotowanie tekstów dyplomatycznych które mają ująć w formę prawną osiągnięte porozumienie, wymagać będzie jeszcze pewnego czasu.

(PAT.)

P. Burckhardt
wraca do Gdańska

„Komitet Trzech" zebrał się we wtorek przed południem pod przewodnictwem lorda Halifaxa, sprawozdawcy do spraw gdańskich. — Komitet postanowił polecić Wysokiemu Komisarzowi p. Buckhardtowi, aby powrócił do Gdańska celem przygotowania raportu.

Pożar fabryki Forda

Z Kopenhagi donoszą, że w tamtejszej fabryce Forda wybuchł groźny pożar z powodu wybuchu zbiornika z benzyną. — Straty obliczają na 100 tys. koron.

Kronika lubelska

Rodzina dozorcy mieszka pod gołym niebem

Wdowa po zmarłym przed dwoma laty dozorcy domu nr 19 przy ul. Narutowicza, Filipie Michaliku, została wraz z drobnymi dziećmi usunięta w drodze eksmisji z zajmowanego mieszkania.

Już przeszło tydzień cała rodzina obozuje pod gołym niebem — nawet w czasie deszczów i chłodu ,i nie ma się kto nią zaopiekować.

A przecież istnieje przez ten czas w Lublinie Wydział Opieki Społecznej „ozonowo" endeckiego Magistratu.

A przecież właściciele kamienicy to ludzie zamożni, mogliby więc przynajmniej dzieciom udzielić czasowo dachu nad głową i bodaj komórki na nędzne sprzęty, by się nie niszczyły na słocie.

Powyższa nieruchomość jest wspólną własnością kilku miejscowych lekarzy dr Wacława Drożdża, działacza „ozonowego", dr Dziemskiego, działacza endeckiego, dr Czerwińskiego i dr Bobrowskiej, zaś na dobitkę pani d-rowa Drożdżowa jest członkiem Zarządu Stacji Opieki nad biednymi dziećmi.

Konfiskata klasztoru

Klasztor misjonarzy pod wezwaniem św. Ruprechta, znajdujący się w Kreuzberg obok Salzburga został rozwiązany i zajęty przez władze partyjne, które oddały go zarządowi szkół w Salzburgu. Jako przyczynę tego kroku podano niehygieniczne warunki w klasztorze i konieczność wytępienia tego gniazda antyniemieckiego. (PAT).

Eksplozje w Berlinie

Na przedmieściu Berlina, w Bucholtz, nastąpiła z nieznanych powodów eksplozja w fabryce sprzętu przeciwpożarowego. Dwie osoby zostały zabite, a dwie ranne. Straty znaczne.

***

Na przedmieściu Berlina w fabryce ogni sztucznych eksplodowało 200 kg. materiału. Trzy osoby utraciły życie. Śledztwo jest w toku. Dotychczas jednak nie ustalono przyczyny wypadku.

Po napadzie w Kalthof

W związku z napadem w Kalthof w nocy z 20 na 21 b. m. na samochód polskiego inspektoratu ceł i wynikłym w następstwie tego wypadkiem, władze polskie zarządziły wszczęcie odpowiednich dochodzeń.

65 ofiar
burzy morskiej

W czasie burzy, jaka szalała we wtorek w zatoce biskajskiej, zatonął w pobliżu portu w Santander duży kuter rybacki z całą załogą 49 ludzi. Zatonęła również wraz z 15 ludźmi łódź ratunkowa, która pośpieszyła na ratunek kutra.

Nowy ambasador ZSSR.

We wtorek w godzinach wieczornych przybył z Moskwy do Warszawy nowomianowany ambasador ZSSR. p. Mikołaj Szaronow.

Na skrzydłach historii

Jest rzecz, która w obecnej sytuacji politycznej rzuca się każdemu w oczy. Mimo wszystkich zmian, jakie w Europie się dokonały, konfiguracja polityczna z przed 25 laty niemal się powtarza. „Oś“ przypomina w wysokim stopniu dawne **trójprzymierze.** Należą do tego związku i Niemcy, i Włochy, i Austria, z tą różnicą, że stanowi dziś ona organiczną część Niemiec, i Węgry, które się z „osią“ związały. A więc **dawni sprzymierzeńcy są w komplecie.**

Trójporozumienie jest również w składzie z przed ćwierć wieku. Związek Anglii, Francji i Rosji znów pojawił się na politycznym firmamencie. **Czyżby historia miała się dosłownie powtórzyć?**

Są i dalsze podobieństwa. Rumunia i Jugosławia ciążą jak podówczas do państ demokratycznych. Belgia, choć jej zapewne nie grozi, jak wtedy bezpośredni najazd, jest w zasadzie w podobnym położeniu. Bułgaria znów skłania się do „osi“. **Stany Zjednoczone,** jak w czasie wojny światowej, opowiadają się przeciw państwom „totalnym“, a za krajami demokratycznymi. Zdawałoby się, że Japonia wykazuje obecnie inne tendencje, aniżeli przed 25 laty, że obecnie wiąże się z „osią“, ale ostatnio pod tym względem nastąpiło przesunięcie charakterystyczne.

A zatem podobieństwa są rozliczne. Ale analogie te nie powinny nam zbytnio zakrywać rzeczywistości. Są wszak również i różnice, i to bardzo ważne, które zupełnie inaczej kształtują sytuację. To jest niby to samo, a jednak nie to samo.

Z jednej strony stwierdzić należy ,że rola Włoch jest inna ,aniżeli 25 lat temu. Ich związek z Niemcami jest dzisiaj mocniejszy. Przecież pamiętamy, że w czasie wojny światowej Włochy odegrały rolę dwulicową. Najpierw odsunęły się od swego bloku, a potem przeszły do bloku przeciwnego. Nie można coprawda ręczyć, że w miarę rozwoju wydarzeń coś podobnego się nie powtórzy. Dla Mussoliniego porzucić sprzymierzeńca, który okazał się słabym, to nie nowizna. Pamiętamy wszak jak złamał wszystkie uroczyste obietnice, których nie szczędził Austrii. Manifestacje przyjaźni niemiecko-włoskiej są zbyt głośne, aby były bardzo przekonywające. Jeżeli na przykład dwa państwa zapowiadają urbi et orbi, że zawrą przymierze wojskowe, o czym zwykle mówi się jak najmniej, wydawać się to musi conajmniej podejrzane. Jeżeli się o czymś zapewnia zbyt natrętnie i krzykliwie, musi budzić to zdziwienie. W każdym razie w tej chwili nie mamy jeszcze dostatecznego powodu, aby twierdzić, że Mussolini w trudnej sytuacji porzuci swego sprzymierzeńca. Wiemy tylko, że jest bez skrupułów.

Ale są bardzo poważne różnice z drugiej strony. Wyliczmy niektóre z nich. Po pierwsze — Turcja jest dziś po przeciwnej stronie, aniżeli stała w czasie wojny światowej. A dodajmy, że Turcja znaczy dziś więcej, aniżeli wtedy, że stała się od tego czasu nowoczesnym państwem.

Po drugie — Austria nie jest dziś tym, czym była, gdy wkraczała w okres wojny światowej. Wtedy była wielkim, potężnym mocarstwem, dysponującym ogromną siłą. Obecnie jest małą prowincją niemiecką.

Po trzecie — Czechy są jeszcze mniej pewne dla „osi“, aniżeli były kiedyś dla trójprzymierza.

Po czwarte — państwa t. zw. centralne miały przed ćwierć wiekiem w swym ręku atut polski. Inna rzecz, że nie potrafiły go należycie wyzyskać. Społeczeństwo polskie było podówczas podzielone na różne orientacje, a znaczna, najaktywniejsza jego część walczyła czynnie przeciw Rosji. Dziś społeczeństwo polskie jest tak jednolite, jak nigdy. Mogą być w Polsce demokraci i totaliści, socjaliści i zwolennicy panującego obecnie ustroju, ale nie ma germanafilów, przynajmniej w tej chwili, ani na lekarstwo. A co najważniejsza — Polska przed 25 laty była bierną siłą, dziś przedstawia wszystkie wartości, którymi dysponuje wielkie państwo.

Po piąte — w czasie wojny światowej państwa trójprzymierza miały również możność wygraniâ atutu ukraińskiego. Posiadały go coprawda jeszcze niedawno. Ale posunięcie w sprawie Karpato-Rusi podważyło wszelkie zaufanie w ich dobrą wolę.

Po szóste — Niemcy przed ćwierć wiekiem były mocniejsze i zdolne do zniesienia dłuższej walki niż obecnie. Po niepowodzeniach t. zw. blitzkampfu mogły prowadzić walkę przez szereg lat, zanim się nie załamały. Dziś, jeżeli nie zadadzą swym przeciwnikom w szybkim tempie decydującego ciosu, znajdą się w położeniu o wiele cięższym. Pomijamy stronę ściśle militarną, która z natury rzeczy jest mniej znana. Ale jeżeli idzie o surowce niezbędne do prowadzenia wojny i o środki materialne konieczne dla utrzymania prawie stu milionów ludzi, Niemcy są już dziś, przed rozpoczęciem walki do pewnego stopnia wyczerpane.

Po siódme — Niemcy nie mogą liczyć w razie wojny na t. zw. Burgfrieden, na jednolite stanowisko całego narodu, w tej mierze co przed ćwierć wiekiem i co inne narody obecnie. Sprawa hitleryzmu nie będzie dla wszystkich Niemców sprawą narodu niemieckiego. Nie przepowiadamy tego, że od razu wybuchnie jasny płomień buntu. Ale wielkie krzywdy nie zostaną zapomniane, a powierzchnia morza nienawiści nie pozostanie zawsze gładką.

Po ósme — wszystko wskazuje na to, że proces krystalizacji poglądów Stanów Zjednoczonych w sprawach europejskich, który w czasie wojny światowej trwał kilka lat, obecnie rozwinie się znacznie prędzej. Niemcy cesarskie potrzebowały dłuższego czasu, aby przekonać demokrację amerykańską o swoim istotnym obliczu. Niemcy hitlerowskie potrafiły to uczynić znacznie szybciej.

Po dziewiąte — w epoce wojny światowej wśród państw neutralnych nie brak było państw żywiących w gruncie rzeczy sympatię do Niemiec, np. państwa skandynawskie. Teraz sytuacja przedstawia się zupełnie inaczej. Opinia świata jest jednolita pod tym względem. Nikt nie żywi złudzeń. Zmora zwycięstwa hitlerowskich Niemiec wydaje się wszystkim okropną.

I wreszcie dziesiąte. Europa walcząca w obronie swej wolności nie powtórzy teraz błędu dawnego. Od samego początku zdobędzie się na koordynację wysiłków ,na współdziałanie i jednolitość w walce.

Nie wyliczajmy dalej. Obraz teraźniejszości oprawiony został może w ramy przypominające przeszłość, ale treść jego jest zupełnie nowa.

ADAM PRÓCHNIK

Harcownikom „totalizmu"

Wiem, że nie na wszystkie pytania należy odpowiadać. W tym wypadku jednak na pytania, postawione mi wprost przez redakcję „Jutra Pracy“ w związku z mym artykułem: „Totalizm a Polska“ chcę odpowiedzieć — jak zwykłem to robić — jasno i prosto, choć wiem, że „Jutro Pracy“ nie lubi jasności i prostoty.

Na pierwsze pytanie: „czy święte uniesienie narodu z ostatnich dni jest socjalno - demokratyczne czy totalne“ — odpowiedzieć nie mogę, bo to „uniesienie“ nie ma nic wspólnego z formą rządzenia. To tak zupełnie, jakbym np. w kwestii wyboru koloru pytał kogoś, co woli: twarde czy miękkie?

W odpowiedzi na drugie pytanie: „czy minister Beck jest totalistą, czy demokratą“ — muszę powiedzieć: nie wiem. Dotychczas uważałem go za zwolennika totalizmu. Czy jest nim w tej chwili faktycznie? — sądzę, że mógłby to stwierdzić tylko sam p. minister Beck.

Wreszcie trzecie pytanie: „czy minister Kwiatkowski stoi pod znakiem Skwarczyńskiego czy moim“ — nie jest dla mnie dość jasne i proste. Nie wiem, co redakcja rozumie pod słowami: „stać pod znakiem“, — ale wiem, że p. minister wedle swych własnych słów należy do O. Z. N.; czy zgadza się zupełnie z jego programem i z deklaracjami jego szefów — sądzę, że też mógłby wyjaśnić to najlepiej on sam.

Poza tym wiem, że — mimo istnienia różnych partii, programów i ich nazw; mimo „różnorodności“ i „bujności życia“ politycznego — jeśli chodzi o formę rządzenia państwem, to zarówno w Polsce, jak i na całym świecie istnieją tylko dwie możliwości. Albo rządzi państwem Rząd, zależny od woli większości narodu, przy poszanowaniu naturalnych praw jednostki—i to się nazywa demokracją, — albo rządzi Rząd, który nie liczy się z wolą narodu i z takimi pojęciami, jak wolność, sprawiedliwość i równość praw — i są to rządy antydemokratyczne, bez względu na to, jak się je nazwie. Żadne szukanie nowych „polskich syntez“ i żadne nowe nazwy, mające pokryć istotę tych różnic, nie mogą usunąć i zatrzeć granic, jakie istnieją pomiędzy tymi dwoma sprzecznymi ze sobą światopoglądami.

Demokracja, jako forma rządów większości narodu — bez względu na to, czy opiera się ona w danej chwili na tych czy innych grupach, które tworzą większość — jest więc tylko jedna—tak, jak jedna tylko może być w danej chwili większość wśród danego ludu czy narodu... Większość ta może robić błędy, które jutro będzie mogła naprawić i pójść naprzód, ale będzie demokracją — bez względu na to, czy rządy w państwie obejmie rząd konserwatywny, socjalno - demokratyczny czy, jak pisze „Jutro Pracy“, liberalno - masoński — póty, póki w społeczeństwie uznawana będzie zasada respektowania prawdziwej woli większości obywateli państwa...

W przeciwieństwie do tego — przy ustroju anty-demokratycznym — tendencji dyktatorskich czy totalnych może być tyle, ile będzie klik, dążących do objęcia władzy; wszystkie będą drżały przed możliwością triumfu demokracji, ale poza tym — będą walczyły ze sobą cichaczem i intrygami, byleby tylko pokonać konkurenta, jakkolwiek pomiędzy nimi wszystkimi nie ma żadnych innych różnic, jak tylko czysto personalne... wyścigi do mety.

A wreszcie jedna uwaga. „Jutro Pracy“ zarzuca mi „upraszczanie“ zagadnienia. Przez całe życie uważałem za największą swoją chlubę, że miałem odwagę stawiać każdą kwestię jasno i prosto, a tych wszystkich, którzy tej prostoty się bali i którzy chcieli zaciemniać prostą prawdę zawiłymi wywodami i „interpretacjami prawnymi“ — uważałem i uważam za zwyczajnych krętaczy.

Z. ŻUŁAWSKI.

„Żydzi chcą wojny“

„Żydzi chcą wojny“ — można było przed marcową metamorfozą polityczną czytać co drugi dzień w prasie endeckiej i oenerowskiej.

Nie było powiedziane jacy to Żydzi: sjoniści czy rewizjoniści, bundowcy czy ortodoksyjni, zasymilowani czy poalej-sjoniści. Powiedziano Żydzi i basta.

Zastanawiałem się, co za interes mogą mieć Żydzi w wywołaniu wojny światowej.

— Dostawy wojskowe! — przemknęło mi przez głowę, ale wnet przypomniałem sobie, że wojsko zakupuje wszystko co mu niezbędne z pierwszej ręki, bez jakiegokolwiek pośrednictwa.

A więc nie zarobią na dostawach! A w takim razie dlaczego pragną wojny?

No i dowiedziałem się z tej samej prasy, że Żydzi i tak bić się nie będą, a na froncie będą wyłącznie nie Żydzi.

Istotnie przypominam sobie, że ktoś proponował, żeby Żydów nie brano do wojska, ale tego właśnie domagali się endecy i oenerowcy, a Żydzi przeciwko temu protestowali. Więc jakże to będzie?

Powoli jednak zaczynam rozumieć „żydowską intrygę“. Żydzi chcą, by ich zasadniczo brano do wojska, ale w wojsku będą się wymigiwać od frontowej służby i będą pozostawali w miastach.

Odwracam stronę i na drugiej kolumnie tegoż dziennika znajduję nader ciekawe rozważania na temat przyszłej wojny:

Wojna ta będzie wojną totalną. Wciągnięta zostanie w nią cała ludność, przede wszystkim ludność miast, które będą przedmiotem ataków lotniczych i gazowych, a względnie najbezpieczniej będzie na froncie.

Teraz już wszystko rozumiem. Żydzi nie pójdą na front, bo tam będzie względnie najbezpieczniej, lecz będą siedzieli po miastach atakowanych bombami i gazami, bo Żydzi to samobójcy. Nie inaczej.

Proste, jak obręcz.

Jednakże do metamorfozy marcowej nie było dla mnie jasne, dlaczego tak Żydom zależy na wojnie, ale od marca już wiem, że do wojny prócz Żydów dąży także pan na Berchtesgadenie i przyległościach.

Nie udało mi się tylko ustalić, czy Żydzi są narzędziem w rękach tego pana, czy ten pan jest powolnym narzędziem w rękach mędrców Syjonu, ale kooperacja istnieje. To nie ulega wątpliwości...

Kooperacja Żydów i pana na Berchtesgadenie wymierzona jest przeciwko państwom bloku pokojowego, przeciwko sojusznikom Polski: Anglii, Francji, Stanom Zjednoczonym, którymi rządzą Blumy, Herberty Samuele, Hore Belishe, Morgentauowie i Bóg raczy wiedzieć, jak tam ci wszyscy Żydzi się nazywają.

Więc czy chcą Żydzi wojny, czy nie chcą?!

Ludzie! Zabierzcie tę prasę, bo oszaleję.

x. y. z.

Dwugłos o wyborach wileńskich

Listę „ozonową“ w Wilnie popierały dwa pisma miejscowe: **„Goniec Poranny“**, oficjalny niejako organ „Ozonu“, i **„Kurier Wileński“** — sojusznik z ubocza. „Ozon“ nie zwyciężył. **„Goniec Poranny“** dostał ataku nieco... histerycznego. Pod tytułem **„Wilno nie zdało egzaminu obywatelskiego“**, tak pisze:

„Wynik wyborów wileńskich przyniósł dwie zasadnicze niespodzianki: 1) zapartyjnienie Rady i odwrót od haseł gospodarczych oraz 2) olbrzymi... przyrost mandatów żydowskich... Ogólnie biorąc, wynik niedzielnych wyborów w Wilnie jest dowodem słabego wyrobienia obywatelskiego Polaków wileńskich...“

Na to rozbrajająco naiwne przeświadczenie, że skoro Wilnianie nie zechcieli obdarzyć swym zaufaniem wileńskich działaczy „ozonowych“, to wykazali przez to samo „słabe wyrobienie obywatelskie“ (?!), odpowiada **pośrednio „Kurier Wileński“**, drugie sojusznicze pismo list „ozonowych“, w artykule p. t. **„Oto skutki walki ze społeczeństwem“**:

„W tym czasie, kiedy Rada Miejska pracowała sobie najprzykładniej, w Wilnie odbywała się najbardziej... niezrozumiała *walka ze społeczeństwem* (podkr. nasze), walka z uczuciami, która spowodowała wprowadzenie metod, odstraszających najlepsze, najbardziej niezależne elementy“.

Chodzi tu, rzecz prosta, o walkę, zainicjowaną przez wileńskie koła „ozonowe“. Nie poruszamy szczegółów. Ale bodaj **„Kurier Wileński** ma słuszność... „Metody“ mszczą się...

AR.

Towarzystwo Przemysłu Tłuszczowego Schicht-Lever S. A. Warszawa

W dniu 1 bm. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Sp. Akc. „Schicht - Lever“. Zebranie zagaił prezes Rady Spółki, po czym wybrano na przewodniczącego zgromadzenia p. mec. Jurkowskiego. Sprawozdanie Zarządu składał p. dyrektor inż. Podraszko przedstawiając działalność Spółki w okresie sprawozdawczym. Bilans Spółki za rok 1938 zamyka się sumą złotych 26.057.787.75, a rachunek zysków i strat sumą zł. 11.386.347.48. Zysk Spółki za rok sprawozdawczy wyniósł zł. 213.580.64.

Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium Władzom Spółki.

W roku sprawozdawczym Spółka zadeklarowała na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej sumę zł. 265.000, a pracownicy firmy sumę złotych 71.560. Poza tym na FON wpłacona została suma ponad 11 i pół tysiąca złotych.

Wrzenie wśród wojska włoskiego na wyspach Dodekanezu

Angielska prasa donosi, że wśród wojsk włoskich, stacjonujących na 4 wyspach Dodekanezu (na morzu Egejskim) wybuchły bardzo poważne zaburzenia. Żołnierze głośno wyrażają niezadowolenie z warunków, w jakich odbywają służbę.

Na wyspie Kalimnos grupa żołnierzy i podoficerów zerwała ze ścian faszystowskie emblematy i odezwy. Następnego dnia do wyspy tej podpłynęły dwa torpedowce. Żandarmeria aresztowała stu żołnierzy i podoficerów, których pod silnym konwojem wysłano do Włoch.

Na 4 wyspach Dodekanezu znajduje się dziś około 67 tys. żołnierzy włoskich. Liczebności wojsk na wyspie Leros nie udało się prasie angielskiej ustalić.

Niemcy odmówiły wizy przedstawicielowi Polskiej Akademii Umiejętności

W najbliższym czasie odbędzie się w Lionie międzynarodowy kongres historyków literatury.

Na kongres ten zaproszony został profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Folkierski.

Jak się dowiadujemy, konsulat niemiecki w Krakowie odmówił prof. Folkierskiemu wizy przejazdowej przez Niemcy, wskutek czego prof. Folkierski, jako reprezentant Polskiej Akademii Umiejętności, zmuszony będzie podróż swą do Francji odbyć drogą okrężną.

Hitler chce Patagonii, Islandii i Gdańska...

Clemenceau powiedział kiedyś o Niemcach, że jest to naród niebezpieczny, gdyż Niemcy nie kochają życia i miast umiłowania życia zbudowali sobie mistykę śmierci. Wokoło tej mistyki narosła dodatkowa mistyka „obowiązku", który prostą drogą do tej śmierci prowadzi. Stąd wyrósł militaryzm niemiecki, **jedyny w świecie zaczepny wobec wszystkich.**

Dodać można, że z tym łączy się mistyka reorganizacji świata na modłę niemiecką, czyli — **opanowania globu ziemskiego.** Mistyka ta sięga czasów dość odległych. Już Goethe — co prawda we frazeologii „olimpijskiej" — marzył o tym, że cały świat zbawi siebie przez przejęcie się duchem niemieckim. Po wojnie francusko - pruskiej mistyka ta pod egidą Wilhelma II przyjęła formy heroi - komiczne, po wojnie światowej na krótki czas przycichła, by obudzić się niebawem najpierw w majaczeniach Ludendorfa, a potem w praktyce politycznej Adolfa Hitlera.

Wierzę w szczerość Hitlera, gdy mówi on, że Niemcy są zagrożone okrążeniem. Wierzę dlatego, że Hitler nie umie się pogodzić z tym faktem, że Rzesza niemiecka zajmuje tylko nie wielką stosunkowo część powierzchni globu ziemskiego. Nie może się z tym pogodzić, że reszta globu ziemskiego nie podlega jego dyspozycji i Niemcy na wszystkich swoich granicach mają tę właśnie „resztę świata".

Dlatego hitleryzm wcielający dzisiaj w sobie historyczne dążenie Niemiec do ekspansji, nie jest po prostu w możności nałożyć jakichkolwiek hamulców swoim dążnościom zaborczym. W zasadzie „uspokoić" mógłby się dopiero, gdyby cały glob ziemski znalazł się pod jego władzą. Biorąc pod uwagę, że **ziemia jest kulą, zawieszoną w przestworzach, uznałby zapewne, że nie grozi mu już „okrążenie".**

Cała praktyka polityczna dzisiejszych Niemiec jest konsekwencją tego stanowiska. Metody ulegają częstym zmianom, ale linia zachowuje kierunek niezmienny. Najpierw żeglowano pod hasłem walki **z bolszewizmem.** Stąd pierwotna **forma koalicji niemiecko - włoskiej. I wojna hiszpańska miały na sobie to znamię. Później przyszła kolej na okres „zbierania ziemi niemieckiej". Posłużył on do aneksji** Austrii i Sudetów. Skolei pod hasłem „konieczności pozyskania niemieckiego „Lebensraum" anektowano Czechy. Obecnie głosi się doktrynę, że Rzesza niemiecka musi objąć wszystkie kraje, w których mieszkają Niemcy, oraz wszystkie kraje, które stanowią niezbędne uzupełnienie ekonomiczne Rzeszy niemieckiej. Niemiecki „Lebensraum" (obszar życiowy) nieograniczony w swej przestrzeni ma być zarazem „Todesraum" (obszarem śmierci) wszystkich innych narodów.

A przy tym ujawniają Niemcy **nieznajomość świata,** który pragną w siebie wchłonąć — w stopniu prawdziwie zdumiewającym. W czasie wojny światowej admirał Tirpitz wierzył głęboko, że zaostrzona wojna przy pomocy łodzi podwodnych zmusi Anglię do kapitulacji. W 1917 roku rozmawiałem z oficerami niemieckimi, wracającymi z frontu zachodniego, którzy cieszyli się, że za kilka tygodni będzie pokój i opierali swoją radość na tym, że Francuzi ulękną się „grubej Berty", ostrzeliwującej Paryż. A dziś rozglądają się Niemcy po świecie zdumieni i rozczarowani, że wytworzył się obronny pierścień sojuszów przeciw ich jawnie głoszonym zamiarom wojny zaborczej. Oni naprawdę wierzyli w to głęboko, że wszystkie państwa będą biernie oczekiwały swego losu! Początkowo posługiwali się nieraz w tym celu metodami polityki Zagłoby. Ofiarowywali różnym państwom części innych państw. W ten sposób Polska miała otrzymać Słowację, a ze zręcznych aluzji min. Becka dowiadujemy się, że były i szersze plany i przyrzeczenia. A teraz Hitler przeszedł już Zagłobę, który królowi szwedzkiemu ofiarował Niderlandy, ale nie zdobył się na tupet ofiarowywania mu.... Szwecji. A tymczasem Hitler ofiarował Francji dwukrotnie Alzację i Lotaryngię, a Polsce po operacji gdańskiej... resztę Polski.

Po prostu nasuwa się pytanie, **co robi właściwie niemiecki wywiad?** Nie będzie chyba błędem, jeżeli wyrażę przypuszczenie, że istnieje on także i w Polsce. Doniósł ten wywiad zapewne, jaka jest nośność naszych mostów, jak wielka jest powierzchnia Placu Marszałka Piłsudskiego, ile metrów liczy warszawski drapacz chmur na placu Napoleona i wiele innych podobnie ważnych wiadomości. A nie poinformował najwidoczniej swoich przełożonych, że nie ma w Polsce i wcale nie może być takiego Rządu, który mógłby prowadzić rozmowy merytoryczne na temat oddania Gdańska i Pomorza i że jeżeli z braku rozmówcy polskiego Niemcy upieraliby się przy monologu na ten temat, to bardzo prędko dogadaliby się do wojny.

Byłoby może nieostrożnością wyrażenie przypuszczenia, że Hitler wojny nie chce, ale można w każdym razie wyrazić pogląd, że **woli uzyskiwać zdobycze bez wojny.** A to przy pomocy nowego środka, który wynalazł i który stanowi prawdziwy „Kriegsersatz" — namiastkę wojny. Polega ona na tej gamie prowokacji i szamotań się, którą dobrze znamy i ma na celu skruszenie odporności moralnej i materialnej strony drugiej. Ale i to tylko do czasu wywierało wrażenie. Obecnie metoda jest już rozpoznana, a odporność świata wobec Niemiec jest oczywiście większa, niż Niemiec — wobec świata. Jeżeli zaś idzie o Polskę, jej szczęśliwa struktura gospodarcza, której wartość dziś dopiero ujawniła się w całej pełni, uczyni ją szczególnie mocnym przciwnikiem w takiej formie wojny.

Oczywiście, istnieje i niebezpieczeństwo „prawdziwej" wojny. Hitler ma coraz mniej czasu do wytrzymania i może w chwili niebezpiecznego kryzysu wewnętrznego szukać ucieczki na pole walki. Trzeba być więc na to gotowym. **Ta gotowość w Polsce istnieje.** Wzmóc ją i utrwalić mogą i powinny śmiałe reformy wewnętrzne, których ludność kraju się domaga. Ale to jest już inna sprawa.

ADAM PRAGIER.

Nasza prasa

Dzień prasy socjalistycznej we Francji

W niedzielę 21 bm. bratnia partia we Francji urządziła dzień prasy socjalistycznej.

Tow. *Blum* we wstępnym artykule w „Populaire" podniósł wysoko znaczenie tegoż „Populaire", jako centralnego organu potężnej partii socjalistycznej. Przecie „Populaire" — pisze tow. Blum — to centralny organ *najpopularniejszej* partii Francji. Ta partia liczy 175 posłów i senatorów; zebrała 2 miliony głosów na swych kandydatów; wysunęła swój program, będąc w rządzie; prowadzi wielką pracę uświadamiającą i wychowawczą.

Praca „Populaire'a"—pisze dalej tow. Blum o tyle jest trudna, że musi on być *jednocześnie* i wyrazicielem partii i zarazem wielkim pismem informacyjnym, jak inne dzienniki: musi tak samo dostarczać szybkich informacyj, jak wielkie pisma.

Im więcej prenumeratorów, tym lepiej, bogaciej możemy wyposażyć pismo. Im bogatsze w treści swojej jest pismo, tym więcej może zdobyć prenumeratorów. Zaczarowane koło?, — pyta tow. Blum. Nie, trzeba działać jednocześnie i od strony polepszenia treści i od strony pomnożenia prenumeratorów. *Liczymy na was, towarzysze!* — pisze tow. Blum. — Liczymy na waszą wypróbowaną przyjaźń! Liczymy na to, że spełnicie swój obowiązek!

Piękne słowa. Zmieniwszy — co należy (cyfry) — możemy zastosować słowa t. Bluma do naszego polskiego socjalistycznego dziennika.

W tymże numerze „Populaire'a" znajdujemy odezwę Komitetu prasowego partii. Odezwa przypomina stare (już dziś zapomniane zapewne przez mówcę) słowa premiera Daladiera (rok 1934):

„Dwie setki najbogatszych rodzin posyłają swych delegatów, by kierowali państwem. I wpływają na opinię publiczną, bo *kontrolują prasę".*

W dniu prasy partia urządza konkursy fotograficzne z nagrodami, organizuje specjalny kolportaż i t. d.

Cieszymy się bardzo z rozwoju bratniego dziennika. Posyłamy swe koleżeńskie *pozdrowienia* „Populaire".

Prasa socjalistyczna — to *wielka broń.* Tow. Blum ma rację.

Pracujmy dla swej prasy stale i wytrwale.

Gdańsk a Liga Narodów

Na marginesie napadu w Kalthofie

Depesze doniosły, że „komitet trzech' 'dla spraw Gdańska w Lidze Narodów (komitet ten stanowią ministrowie spraw zagranicznych Anglii, Francji i Szwecji) postanowił wezwać Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku, prof. Burchardta, do powrotu do Gdańska i przygotowania raportu o sytuacji.

Wiadomość ta stwierdza, że Wysoki Komisarz Ligi już nie urzędował w Gdańsku, o czym prasa zagraniczna już przed tym pisała. Rola Komisarza była w ostatnich kilku latach dość śmieszna, nie miał bowiem nic do powiedzenia w Gdańsku. A że prof. Burchardt sympatyzuje z hitleryzmem więc wolał przesiadywać w rodzinnej Szwajcarii, zamiast grać rolę kukły w Gdańsku. I hitlerowcy bardzo go chwalili za tę „bezstronność".

Polska do niedawna również była za tym, by sprawy gdańskie były rozstrzygane bezpośrednio między Gdańskiem a Polską, bez pośrednictwa Ligi Narodów. Nie będziemy teraz ponownie rozstrząsali, czy stanowisko Rządu polskiego było słuszne czy nie. W każdym razie, po wystąpieniu Hitlera z żądaniami wobec Polski, sprawa Gdańska przybrała całkiem inny charakter. Dzisiaj bynajmniej nie leży w interesie Polski, by Ligę wyłączyć ze spraw Gdańska. Jakkolwiek zapatrywać się będziemy na Ligę w obecnej jej postaci, jasną jest rzeczą, że jeżeli **w pewnym określonym wypadku** Liga może oddać pewną przysługę, to należy ze wszech miar zachęcić do tego, a nie zrażać.

A tak właśnie jest, że Liga **może w sprawie Gdańska przysłużyć się i prawdziwie Gdańskowi i Polsce.**

Zważmy, że Liga formalnie jest opiekunką Gdańska i stoi na straży jego konstytucji podartej na strzępy przez hitlerowców. W sporze o Gdańsk ludność gdańska nie może w ogóle zabrać głosu, bo jest pod okupacją hitlerowską. A ten spór toczy się **nie między Gdańskiem a Polską,** lecz między Niemcami a Polską. Gdyby w Gdańsku przywrócono normalne stosunki konstytucyjne, toby cała akcja Niemiec przeciw Polsce w sprawie Gdańska **spaliła na panewce,** sam Gdańsk bowiem odseparowałby się od tej akcji i cały świat ujrzałby prawdę, że Hitler nie tyle walczy o Gdańsk, ile o wyparcie Polski z Bałtyku.

Hitlerowcy wiedzą o tym i dlatego przebąkują o jakimś plebiscycie, ale panicznie **się boją wyborów do Sejmu,** nawet pod swą okupacją. I tych wyborów nie przeprowadzają.

Ta bezbronność gdańszczan jest ogromnie na rękę hitlerowcom. Za takie napady jak w Kalthofie odpowiedzialność formalna spada na Gdańsk, ale przecież wszyscy wiedzą, że to jest robota Berlina, a nie Gdańska. Polska w walce z tego rodzaju bandytyzmem musi formalnie występować przeciw narzucanym władzom Gdańska, a ewentualne represje ze strony Polski musiałyby dotknąć **ludność gdańską,** podczas gdy prawdziwi winowajcy berlińscy dalej prowadzić będą swą niecną robotę.

W tych warunkach przywrócenie prawnego stanu Gdańska miałoby ogromne znaczenie i Polska winna dołożyć wszystkich sił, by w sporze o Gdańsk nie tylko nie wyłączyć pośrednictwa Ligi, lecz **usilnie o nie zabiegać,** wciągając przez to w walkę między Rzeszą a Polską o Gdańsk ,także **Anglię, Francję i Szwecję** bezpośrednio zainteresowaną w tym, by Niemcy **nie opanowały Gdańska.**

Rzecz jasna, że Liga nie tak łatwo mogłaby naprawić grzechy wielu lat, popełnione na Gdańsku. Nie jest dziś rzeczą łatwą zmusić hitlerowców do wycofania się z Gdańska. Ale nie jest to także rzeczą niemożliwą, wszystkie bowiem atuty prawa są po stronie Ligi. A już w każdym razie, w wypadku zaostrzenia się sporu o Gdańsk, interwencja Ligi może odegrać ważką rolę i postawić Hitlera w sytuację wielce niemiłą. Byłaby to interwencja prawa, służącego Polsce i opartego na umowach międzynarodowych. I tylko na taką interwencję Polska może i powinna się zgodzić.

(JMB.)

MAŁY FELIETON

Sojusznicy

Depesze przyniosły już szczegóły uroczystego podpisania w pałacu kanclerskim w Berlinie układu pomiędzy Rzeszą Niemiecką, a Włochami.

Minister włoski kilkakrotnie się uśmiechnął. Pewno z zadowolenia, że on ma możnego i zamożnego teścia, a kanclerz Hitler nie. Kanclerz Hitler ani razu się nie uśmiechnął, suponując w duchu, że ten się najlepiej śmieje, kto się ostatni śmieje...

Kanclerz Hitler długo i z uwagą wpatrywał się w oczy ministra włoskiego, z oczu bowiem można często wyczytać, czy człowiek ma uczciwe zamiary czy nie.

W środku sali stał duży stół. Okrągły, żeby nie było kantów.

Na stół skierowany był snop świateł reflektorów. Prawdopodobnie, żeby żadna ze stron nie dopuściła się sztuczek z zakresu czarnej magii i żeby doniosły akt odbył się bez hokusów — pokusów.

Trzy razy badano zawartość stojących na stole kałamarzy, bo w kałamarzu mógł być tak zwany „sympatyczny atrament", który w godzinę po podpisaniu znika, ulatnia się i nie ma ani podpisu, ani układu, ani sojuszu.

Wszystkie te szczegóły niezbicie dowodzą wzajemnego wielkiego zaufania obu układających się stron...

Gdy część urzędowa została zakończona, obaj ministrowie spraw zagranicznych p. Siano i p. Rybi Trop (w dalszym ciągu będziemy go nazywali krótko — Rybi) udali się do ustronnej sali na koleżeńską pogawędkę.

— Może byśmy odrazu przystąpili do współpracy gospodarczej w czasie pokoju — zaproponował Siano.

— Z dziką rozkoszą — odparł Rybi.

— Mamy zapotrzebowanie na masło — rzekł Siano.

—Bardzo proszę. Ile bateryj pan rozkaże? Panu chyba wiadomo, że u nas armaty zamiast masła — zaznaczył Rybi. A czy moglibyśmy sprowadzić od was kawę?

— Naturalnie. Ile eskadr pan rozkaże? Panu chyba także wiadomo, że u nas samoloty zamiast kawy.

— A jak stoicie ze złotem? — zapytał Rybi.

— Mamy...

— To świetnie!

— Przepraszam, nie dokończyłem zdania. Mamy widoki na złoto. Po zwycięstwie nad Anglią, Francją, U. S. A. i t. d. zażądamy od każdego zwyciężonego państwa po 100 miliardów funtów w złocie.

— Czy nie uważa pan, że to trochę za mało? Lecz mniejsza o to. Czy nie mógłby mi pan wypłacić jakiejś niewielkiej zaliczki na to konto? — zapytał Rybi.

— Co za zbieg okoliczności! Chciałem właśnie to samo panu zaproponować.

— Możemy zatem napisać w komunikacie, że we wszystkich sprawach gospodarczych stwierdziliśmy jednomyślność i zgodność poglądów.

— Oczywiście, oczywiście.

— A teraz przejdźmy do spraw politycznych — zaproponował Siano.

— Doskonale. Właśnie interesuje mnie jedno zagadnienie. Sojusz został uroczyście podpisany. Niech mi pan powie, czy w razie czego Włochy nie wystawią nas do wiatru, jak to się zdarzyło w 1914 roku?

— Zanim odpowiem panu na to pytanie, pozwoli pan, że ja również zadam panu niedyskretne pytanie. Czy Niemcy nie zerwą przed upływem terminu tego dzisiejszego paktu tak, jak niedawno zerwały pakty z Polską i Anglią?

— Widzę, panie kolego, że także w sprawach politycznych stwierdziliśmy jednomyślność, to znaczy, że obaj jednakowe myśli mamy, co oczywiście będzie zaznaczone w urzędowym komunikacie.

Na tym konferencję zakończono.

ULTIMUS.

Czechy pod okupacją hitlerowską

Z polecenia władz „protektoratu" w wielu szkołach na ziemiach Czech i Moraw przyśpieszono zamknięcie roku szkolnego. Zwolnione gmachy szkolne oddano do dyspozycji władz wojskowych, które lokują w nich żołnierzy stale sprowadzanych z Niemiec. Koncentrację wojsk niemieckich widać w Morawskiej Ostrawie.

Ludność Czech jest zupełnie odcięta od wszystkiego, co zachodzi w świecie. Wszystkie ośrodki informacyjne są opanowane przez Niemców. Cenzura prasy jest w ręku byłego szefa prasowego partii Konrada Henleina (Niemcy sudeccy). Radio i kino są całkowicie pod kontrolą okupantów. Nawet tytuły i podtytuliki do artykułów w prasie czeskiej robią cenzorzy niemieccy. Orędzie Roosevelta oraz mowy Chamberlaina i Daladiera podano w skrócie i z ustępami zniekształconymi, przy czym radio czeskie nie szczędziło wyzwisk tym mężom stanu.

Czesi uważnie śledzą wiadomości, nadsyłane im z zagranicy w listach prywatnych, do których cenzura jeszcze nie zdążyła dobrać się.

Drożyzna rośnie już nie z dnia na dzień, lecz z godziny na godzinę. Kilo wołowiny kosztuje 22 korony, t. j. około 4 zł. i nie zawsze można mięsa dostać.

Co miesiąc książka

dla naszych prenumeratorów

Chcemy uprzystępnić szerokim rzeszom czytelników zapoznanie się z pracami pisarzy polskich i obcych i dlatego od czerwca r. b. prenumeratorzy nasi, wpłacający należność **w terminie do dnia 5-go każdego miesiąca,** otrzymywać będą bezpłatnie książkę, zawierającą 160 — 200 stron, drukowaną na białym bezdrzewnym papierze, specjalnie zbroszurowaną.

Jako pierwsza zostanie rozesłana powieść I. Erenburga p. t.

„Sprzysiężenie równych"

Za koszty przesyłki liczyć będziemy 35 gr. co miesiąc.

Prosimy przy wnoszeniu należności za prenumeratę **zaznaczać na** odcinku blankietu

„Premia książkowa"

Prenumeratorzy, otrzymujący egzemplarze bezpośrednio do mieszkania, życzenia otrzymywania premii zgłoszą na ręce roznosiciela.

Administracja

Kamienicznicy i fabrykanci sabotują akcję Pomocy Zimowej

Normalny 5-cio miesięczny okres wpłacania świadczeń na Pomoc Zimową skończył się w kwietniu br., lecz bardzo poważne kwoty nie zostały w terminie wpłacone, a wzięte w rachubę w planie akcji udzielania w dalszym ciągu pomocy bezrobotnym i pomocy dzieciom w formie dożywiania, które trwa permanentnie cały rok.

Zaległości świadczeń na Pomoc Zimową wynoszą:

od przemysłu wielk. 183.381,17 zł, co stanowi 28,4% zadekl. kwot,

od przemysłu małego 546.769,21 zł, co stanowi 70,4% zadekl. kwot,

od handlu 1.331.405,32 zł, co stanowi 81,5% zadekl. kwot,

od wolnych zawodów 46.481,48 zł co stanowi 70,4% zadekl. kwot,

od właścicieli nieruch. 263.411,38 zł, co stanowi 88,4% zadekl. kwot.

Zatym ogólna suma zaległych świadczeń wynosi zł 2.371.448,56, co stanowi 68,6% łącznie zadeklarowanych kwot.

Wobec odpowiedzialności publicznej, ciążącej na Komitecie za wykonanie postanowień zorganizowanego społeczeństwa w zakresie pomocy bezrobotnym i ich dzieciom, Miejski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi uprzedza, że nie wpłacenie zaległych świadczeń w terminie do dnia 1 czerwca rb. pociągnie za sobą publiczne wezwanie do ich uregulowania, co uskutecznione zostanie w drodze rozlepiania plakatów na murach miasta niezwłocznie po podanym wyżej terminie.

Ogólnopolski zjazd prasy sportowej w Łodzi

pod protektoratem Prezydenta J. Kwapińskiego

Zarząd Główny i Oddział Łódzki Związku Dziennikarzy Sportowych Rzplitej organizuje w dniach 26 i 27 bm. w Domu Pomniku im. Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ul. Strzeleckiej 2/8 — ogólnopolski zjazd prasy sportowej, połączony z obchodem jubileuszowym 10-lecia Oddziału Łódzkiego.

Protektorat nad zjazdem objął prezydent m. Łodzi Jan Kwapiński.

Program uroczystości tej przewiduje :w piątek 2 6bm. o godz. 11.30 otwarcie zjazdu, uroczystości 10-lecia Oddziału, historię powstania w Łodzi prasy sportowej (referat inż. Kowalskiego), wręczenie odznak, powitanie nowych członków, przemówienia delegatów i przerwę. O godz. 14.30 obrady P. Z. Dziennikarzy Sportowych Rzplitej i bankiet.

W sobotę, dnia 27 bm. o godz. 9.15 — zbiórka przed Domem Pomnikiem im. Marszałka Piłsudskiego, o godz. 9.30 złożenie wieńca na płycie Nieznanego Żołnierza, godz. 10 — zwiedzenie Muzeum Pamiątek po Marsz. Piłsudskim, godz. 10.30 — zwiedzenie rozgłośni łódzkiej Polskiego Radia, godz. 11.30— zwiedzenie Zjednoczonych Zakładów Scheiblera i Grohmana, godz. 13 — śniadanie oraz o godz. 16.30 — mecz piłkarski Polska — Belgia.

Otwarcie kolonii wypoczynkowej R.T.T.

w lasach nad Pilicą

Ubiegłej niedzieli odbyło się w Józefowie nad Pilicą k. Tomaszowa Maz. uroczyste otwarcie kolonii wypoczynkowej Robotniczego Towarzystwa Turystycznego, na które przybyło z Łodzi specjalnie zorganizowanym pociągiem popularnym przeszło 700 gości.

Kolonia R. T. T. położona w pięknej, gęsto zalesionej okolicy, tuż nad rzeką Pilicą, została w bież. roku znacznie rozszerzona i powiększona o cały kompleks budynków, mogący pomieścić do 400 osób.

Uroczystość otwarcia dokonana została w pięknie udekorowanej świetlicy kolonii. Orkiestra dęta dz. Bałuty odegrała „Czerwony Sztandar", po czym w im. R. T. T. wita gości Sergiusz Gricuk. W odpowiedzi na. przywitanie zabiera głos dyr. Biura Wczasów Robotniczych w Łodzi, p. Paprocki, wyrażając organizatorom kolonii uznania za ich owocną pracę i przyrzekając całkowite poparcie Biura Wczasów.

Z kolei wygłasza przemówienie przedstawiciel Kl. Zw. Zawodowych, tow. Wincenty Stawiński, który omawia doniosłość racjonalnego spędzania urlopu dla mas robotniczych i rolę, jaką w tej dziedzinie odgrywa i odegrać powinno R. T. T., po czym tow. Stawiński przyrzeka pełne poparcie Kl. Związków dla poczynań organizatorów wczasów.

Po przemówieniach nastąpiła część artystyczna. Orkiestra odegrała kilka utworów i pieśni robotniczych, poczym Scena Robotnicza wykonała szereg inscenizacji, zyskując brawa i uznanie licznej publiczności.

Po wspólnym obiedzie uczestnicy przedsięwzięli wycieczkę w okoliczne lasy i miejscowości, przed wieczorem zaś na dziedzińcu odbyła się zabawa taneczna, w której brali udział wszyscy uczestnicy wycieczki, spędzając czas w miłym i serdecznym nastroju.

Rzeczy ciekawe i pomysłowe

na wystawie wynalazków w Łodzi

Wystawa Wynalazków w Łodzi cieszy się w dalszym ciągu niesłabnącym powodzeniem. Zainteresowanie dorobkiem wynalazków polskich jest ogólne. Jest też co oglądać. Ponad 400 eksponatów zgrupowanych w głównym pawilonie wystawowym obrazuje całokształt życia gospodarczego.

Widzimy na Wystawie wynalazki z dziedziny narzędzi i przyrządów, motorów, komunikacji, oświetlenia, ogrodnictwa i rolnictwa, uzbrojenia i gospodarstwa domowego. Wiele z nich, to rzeczy niezwykle ciekawe, zastosowanie których będzie miało doniosłe znaczenie dla rodzimej produkcji.

Inne eksponaty np. z działu meblowego, gospodarstwa domowego i t. p., to znów rzeczy bardzo praktyczne. Eksponatami tymi interesują się przeważnie panie i producenci.

Działy motorów, teletechniki i chemiczny interesują znów żywo sfery przemysłowe. Wynalazki z dziedziny ogrodnictwa i rolnictwa interesują żywo ziemian i wieśniaków.

Każdy więc ma możność obejrzenia rzeczy dla niego ciekawej.

Zapoznanie się z eksponatami ułatwia starannie opracowany katalog, sprzedawany po cenie niezwykle niskiej, bo zaledwie 30 gr.

Kto więc dotąd nie zwiedził Wystawy Wynalazków w Łodzi, Sienkiewicza 40, która czynna jest codziennie w godzinach od 8 rano do 20 wieczór, winien to uczynić co rychlej.

Wycieczki zbiorowe winny być zgłoszone na dzień wcześniej telefonicznie (Nr. 241.70).

Obrady związku litografów

VIII Zjazd

W dniu 21 maja b. r., odbył się w Warszawie VIII-my Zjazd Związku Litografów, Chemigrafów i Pokrewnych Zawodów w Polsce, w którym wzięli udział delegaci z oddziałów: Krakowskiego, Lwowskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Śląskiego i Warszawskiego oraz zaproszeni goście.

Zjazd otworzył przewodniczący Związku, witając przedstawiciela Kom. Centr. Zw. Zaw., tow. Szczuckiego, przedstawiciela Związku Zaw. Drukarzy kol. Burkota, delegatów oraz zaproszonych gości. poczem w krótkim przemówieniu podkreślił szczególną sytuację jaką obecnie przeżywamy i wyraził przekonanie, że Zjazd nakreślił drogę działalności Związku, w której zabezpieczy dalszy jego rozwój.

Na przewodniczących Zjazdu zostali wybrani kol. Strzyżewski (Warszawa), Błotniak (Pomorze) i Pyrdek (Kraków).

Na wstępie obrad została uchwalona rezolucja, przesłana na ręce Pana Premiera, stwierdzająca, że Zjazd Związku Litografów, Chemigrafów i Pokrewnych Zawodów w Polsce wyraża swą całkowitą gotowość do ponoszenia wszelkich ofiar w obronie niepodległości, całości granic i honoru Polski. Rezolucja stwierdza, że Związek składa 1.000 zł. z funduszów Związku (niezależnie od kwot już złożonych przez Związek i poszczególnych członków na F. O. N.) Czek na sumę zadeklarowaną został przesłany na ręce p. premiera. Na Zjeździe powzięto szereg uchwał o znaczeniu organizacyjnym.

Nowoobrany Wydział Wykonawczy Zarządu Centralnego ukonstytuował się jak następuje: prezes — kol. Zawiślak Józef, v.-prezes Śmieciński Czesław, sekr. — Koper Feliks, skarbnik — Jabłoński Franciszek, pośr. pracy — Kohs Alojzy.

***

Walne Zebranie Zw. Pończoszniczo-Dzianego

Przy licznym udziale członków odbyło się w niedzielę w Sali Domu Zw. Zaw. Roczne Walne Zebranie Zw. Pończoszniczo - Dzianego.

Referat polityczny wygłosił sekr. zw. tow. Jurczak. Nad sprawozdaniami: organizacyjnym i ogólnym zdanymi przez ttow. Olaska i Jurczaka rozwinęła się ożywiona dyskusja. Po przyjęciu szeregu rezolucji natury politycznej i organizacyjnej Walne Zebranie dokonało wyboru nowych władz związkowych.

Pobór rocznika 1918

Dziś, dnia 25 b. m., o godz. 8 rano winni stawić się przed komisją poborową nr. 1 ul. Ogrodowa 34, parter, wszyscy mężczyźni, urodzeni w r. 1918, zamieszkali na terenie III. Komisariatu P. P., o nazwiskach, rozpoczynających się na litery: R, U.

Tegoż dnia winni się zgłosić o wyznaczonej porze przed komisją poborową nr. 2, Al. Kościuszki 19, wszyscy myżczyźni, urodzeni w r. 1918, a zamieszkali na terenie VI. Komisariatu P. P., o nazwiskach, rozpoczynających się na litery: K, L, Ł, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Z.

Nocne dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: S. Kon i S-ka Plac Kościelny — 8, A. Charemza, Pomorska 12, W. Wagner i S-ka, Piotrkowska 67, J. Zajączkiewicz i S-ka, Żeromskiego 37, Z. Gorczycki, Przejazd 59, M. Epsztein, Piotrkowska 225, Z. Szymański, Przędzalniana 75.

Radio łódzkie

CZWARTEK, 25 maja

5.35 Muzyka poranna (płyty). 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół: „Pieśni wiosny" poranek dla szkół powszechnych. 11.25 Muzyka (płyty). 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 14.00 Popularne zespoły taneczne: Harry Roy i Eduardo Bianco (płyty). 14.50 Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytane programu. 15.00 „Gejzery" pogadanka dla młodzieży. 15.15 Kłopoty i rady: „Wspólne troski, wspólne rozrywki" dialog. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Życie kulturalne wsi — odczyt dla młodzieży licealnej. 16.40 Koncert. 17.20 Ogródki jordanowskie — pogadanka. 17.30 Recital organowy. 17.55 Wrota Wschodu: „Między Azją i Afryką" — felieton. 18.05 Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych. 18.15 Nowe nagrania (płyty). 18.20 O wszystkim po troszku. 18.25 Wiadomości sportowe lokalne. 18.30 Recital śpiewaczy. 19.00 Melodie taneczne. 20.00 Gra zespół akordeonów „New Maifair" (płyty). 20.15 Polska muzyka rozrywkowa. 20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro. 21.00 Recital skrzypcowy Ernesta Glasera (artysta norweski). 21.30 „Pochodnie wieków" (audycja XI) „Napoleon" (wiek XIX). 22.00 „Bezrobocie zmniejsza się" pogadanka gospodarcza., 22.10 Koncert życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

Tabela wygranych

14 dzień ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

25.000 zł. na nr. 112001.

10.000 zł. na n-ry: 73653 130300.

5.000 zł. na n-ry: 124 7460 119119 130512.

2.500 zł. na n-ry: 19117 22652 34549 39020 75202 92404 94834 96205 104562 108216 122782 135368 138662 140849 161585.

2.000 zł. na n-ry: 11127 24281 24688 29870 46930 49162 54394 58030 70744 78190 83854 132521 138074 158957.

1.000 zł. na n-ry: 3469 5223 6004 12501 16536 23014 23061 23644 36219 37309 38599 43550 48296 69946 74866 77508 109015 120491 120548 125530 126269 126722 131839 137119 135781 144023 144752 149946 151561 152786 160167 160763.

PO 250 ZŁOTYCH.

25 585 869 922 43 g1 1144 202 87 648 717 40 54 845 2063 222 92 94 369 621 639 857 3053 92 155 58 88 261 435 87 655 59 835 53 4096 97 134 44 71 96 407 45 53 74 556 642 55 60 727 37 44 55 7 973 5115 273 77 369 602 717 92 824 57 75 6105 28 458 533 56 736 81 975 82 7072 115 52 337 505 80 641 775 8000 64 455 69 99 641 734 87 850 9087 167 75 539 65 712 21 38 841 10054 69 78 118 41 223 69 303 99 537 605 69 749 11338 72 12092 282 393 444 521 73 928 62 13127 35 206 370 89 430 51 92 556 94 649 768 860 14148 377 423 505 675 15059 410 520 770 863 16046 420 67 94 686 714 19 63 905 97 17179 92 304 542 752 811 21 39 907 18059 77 140 202 416 653 793 957 62 19168 356 76 443 940 20059 141 48 258 353 96 501 661 708 932 95 21024 118 244 361 402 22 77 619 806 922 22040 86 197 215 85 331 432 597 812 45 23124 69 308 761 841 57 84 939 24041 123 294 402 66 505 619 793 929 69 25027 53 60 131 250 361 85 98 435 64 607 19 60 72 713 50 62 65 847 85 26037 150 92 326 41 417 616 775 882 990 27234 41 586 671 719 988 28060 165 493 669 891 93 952 29049 79 145 213 30 508 37 731 50 808 65 81 954 30481 31020 52 65 157 237 385 438 532 69 628 844 905 59 32270 309 67 665 845 64 74 994 33093 116 221 553 670 91 722 863 34084 95 189 269 511 61 79 90 727 996 35042 147 310 12 410 69 517 67 36006 398 455 91 532 84 736 93 870 37078 97 123 276 87 334 401 937 45 38132 226 471 586 676 84 748 58 852 39203 465 703 800 70 995 40098 396 818 41033 126 39 365 87 674 42010 267 94 386 709 936 88 90 43183 212 451 65 960 44041 77 142 55 92 364 430 91 96 581 741 69 879 906 45217 19 333 46 497 501 715 817 965 46483 521 60 770 47113 20 226 98 480 753 842 920 48027 103 16 210 30 396 512 871 49014 37 446 72 528 906 13 50302 598 636 781 951 51101 70 217 22 40 76 451 833 41 52009 69 98 235 52 85 421 517 641 51 735 52 899 952 53336 59 439 62 711 40 61 816 54083 139 219 28 562 634 969 55073 207 78 420 63 79 602 66 56074 105 70 339 529 63 652 707 45 77 824 973 57145 429 91 698 789 811 41 58046 162 360 430 628 59402 45 512 675 767 74 914 92 60017 39 69 133 46 84 271 85 302 631 61224 321 22 459 524 806 70 62071 709 944 63017 399 628 59 834 977 64066 74 111 25 57 218 467 94 934 56 65003 26 119 47 235 45 424 583 652 773 814 996 66000 150 399 614 28 67075 111 251 54 82 85 555 997 68267 364 446 527 755 64 902 58 69062 145 70 231 528 641 83 830 973 80 99 70006 140 364 405 542 718 48 66 826 900 9 46 71054 164 487 610 744 76 853 974 72140 254 300 70 551 627 886 960 73061 113 229 598 941 74022 248 95 362 422 571 607 755 75090 92 203 68 313 408 31 663 76001 167 70 96 228 465 70 81 690 735 831 79 986 77098 332 38 538 53 644 880 970 99 78103 55 83 362 438 686 876 79013 342 574 98 739 832 977 89 80082 210 18 319 461 760 877 81030 172 305 7 460 539 88 636 779 897 82078 79 212 18 19 397 422 75 527 704 74 33 98 83014 77 169 84060 62 97 122 66 307 403 565753 80 96 961 86 85074 128 61 449 507 71 77 638 802 954 69 86183 83 204 97 322 63 456 520 755 62 87055 74 157 214 720 72 88210 333 421 27 637 962 89334 416 73 532 61 82 90003 50 180 380 81 916 91175 297 329 39 75 838 944 76 92184 237 308 20 82 410 21 85 533 705 31 835 93075 214 26 388 509 790 891 928 94050 496 560 671 917 95391 436 521 641 713 971 96015 276 341 503 89 98 78 851 954 97033 47 142 218 308 467 682 823 50 938 98105 268 309 463 578 739 873 949 99162 78 202 460 632 900 75.

100080 150 308 435 583 97 653 58 770 952 10184 112 60 228 42 600 728 831 914 46 102085 103 36 252 303 58 635 799 835 941 71 13156 380 86 482 560 68 814 27 955 104101 233 417 73 92 511 32 56 84 743 806 954 87 105167 357 84 824 954 87 106034 145 407 20 107018 222 507 641 704 79 94 108204 29 82 348 55 77 769 85 860 944 109178 211 45 99 399 550 814 110039 90 131 236 400 31 546 52 652 931 111233 69 424 506 616 746 70 94 112243 51 583 113009 314 28 463 618 74 874 78 114042 396 452 96 639 85 852 90 115010 365 70 687 760 850 116098 104 58 251 65 324 29 44 437 117016 73 91 626 764 118095 527 38 690 94 96 927 119146 304 47 650 65 725 856 85 973 120011 60 148 292 345 80 406 765 75 873 964 78 121039 74 181 229 504 94 696 708 828 122134 59 283 269 625 807 971 93 123041 55 148 405 778 816 21 936 124036 74 314 86 799 866 907 125023 56 260 328 97 686 757 78 813 29 87 95 902 67 75 126034 277 381 84 524 60 90 932 127109 220 326 556 619 741 82 94 846 53 944 128067 205 513 32 651 92 129068 120 286 376 405 6 521 656 957 130037 117 73 300 67 424 510 622 804 951 58 131086 201 307 450 57 607 721 52 979 132039 443 618 738 803 133127 321 68 599 754 896 901 7 134034 50 291 371 521 666 765 868 968 135461 82 682 732 45 805 99 936 136092 294 420 534 98 613 770 842 954 58 137021 71 128 273 433 506 32 704 932 44 138007 69 82 214 54 85 611 56 774 824 97 907 139118 246 77 336 414 596 642 821 91 936 140346 52 78 492 564 909 923 141125 476 715 806 77 919 46 142019 210 394 493 769 82 817 27 143003 92 108 17 27 32 303 70 465 871 929 83 144046 181 298 314 409 20 37 92 508 36 65 615 776 145132 95 321 80 425 503 28 909 146030 44 211 46 326 65 89 507 29 756 951 147009 218 37 88 99 496 509 52 99 656 764 916 148163 74 261 457 586 820 946 55 66 84 149174 76 260 404 36 82 681 727 925 45 150051 62 113 89 211 438 575 98 151029 304 468 806 54 985 89 152046 173 205 86 317 495 645 723 25 94 975 153093 151 64 247 476 684 802 901 154202 303 4 42 552 641 66 709 99 843 41 81 155057 66 70 344 52 424 751 63 840 156026 156 239 446 24 51 509 642 787 912 28 157471 543 85 694 735 39 81 83 918 158137 206 428 32 561 674 797 834 43 980 88 159046 89 308 50 664 736 876 160002 74 393 617 28 40 818 24 161052 167 250 313 416 577 636 746 51 890 163000 68 197 248 314 418 568 773 946 164082 158 379 423 70 500 624 793.

III ciągnienie

PO 250 ZŁOTYCH.

76 246 305 448 612 831 1017 104 262 378 83 704 2104 55 241 307 44 403 594 757 92 983 3018 150 428 506 600 45 74 990 4699 702 5184 307 426 594 6610 92 846 7126 386 500 81 97 632 50 739 49 802 984 8335 449 500 26 68 796 801 19 9092 236 408 9 882 939 10082 169 93 592 865 11040 55 65 334 505 61 607 41 49 802 37 12052 95 302 40 96 494 778 976 13024 129 257 375 401 12 95 14373 542 84 90 807 987 15444 759 879 89 16343 75 92 619 52 17081 215 473 715 873 956 71 97 18027 57 170 273 95 467 565 40 629 971 19295 331 728 884 20004 349 568 602 21 21257 308 591 22034 325 495 578 753 846 954 23268 608 944 24017 216 32 41 426 552 60 877 905 13 25063 111 204 333 418 576 701 829 98 916 26218 62 91 375 427 41 585 937 27023 444 593 627 965 28098 157 221 57 307 504 18 39 82 693 713 29242 393 810 12 27 30045 117 269 347 577 763 884 31005 205 52 515 933 32152 66 290 350 514 20 33079 246 541 640 997 34015 136 387 497 587 889 35038 167 201 314 78 822 36120 322 69 484 545 723 37315 634 48 763 812 38199 435 39127 343 438 892 97 914 40037 121 295 406 558 806 48 948 58 41051 96 218 435 997 42067 103 63 384 495 539 602 16 901 67 43629 724 44115 301 657 45214 640 916 46127 200 80 370 463 581 991 47019 315 574 772 873 910 48366 445 676 82 884 49163 210 577 86 94 690 723 974 50205 477 96 717 48 51247 336 452 613 52142 262 569 888 98 53087 153 292 456 86 940 43 54103 70 221 33 309 442 852 905 14 47 55155 258 425 45 56082 474 18 847 82 954 57103 749 58063 121 52 70 327 95 420 809 985 59018 364 432 958 60687 733 810 94 61008 96 233 501 64 612 49 72 782 878 83 62420 512 693 63074 377 417 95 607 832 966 64186 401 28 68 65141 63 448 807 22 948 66142 82 253 312 16 554 844 94 67014 96 177 346 450 972 68378 557 674 799 938 56 69240 369 690 848 96 922 70002 102 358 416 992 71191 392 414 70 571 960 72082 158 63 93 203 4 350 63 642 65 984 73124 201 477 686 961 74469 71 559 89 92 75045 575 671 768 909 76012 331 80 402 657 77164 274 401 18 856 78093 281 382 908 79246 409 554 64 793 881 80190 253 315 589 663 750 924 50 82169 592 83178 557 646 840 84476 85063 80 126 31 600 882 86202 304 423 30 552 79 96 626 832 907 87104 43 77 509 90 99 612 98 788 953 88132 495 855 57 64 948 89037 44 50 286 674 770 90059 168 362 789 929 91025 710 92192 475 512 879 93241 465 764 832 94072 182 282 599 775 998 95089 148 952 96011 84 311 588 925 97651 890 98092 374 414 46 52 663 878 99161 2 274 40 32 67 79 515 819 91 940.

100155 670 92 843 950 101101 25 75 243 787 903 102264 322 67 499 578 828 939 103266 303 406 557 657 877 958 104172 618 105021 86 166 403 90 817 745 808 106128 276 300 564 83 731 80 904 32 63 107525 54 812 37 44 108030 37 131 79 246 338 518 768 109206 363 593 953 110105 463 585 964 111050 293 375 482 508 818 112280 380 633 74 779 113511 792 827 950 114031 47 142 738 828 87 115282 375 443 48 508 607 84 960 116925 117155 285 503 824 76 929 118058 209 608 831 119064 537 680 80 966 120304 589 121033 151 242 65 378 90 93 508 637 752 927 122368 481 809 123125 200 11 472 662 922 124055 84 262 477 919 125000 122 342 444 901 8 126203 5 629 94 752 812 18 127025 83 94 471 676 98 726 815 32 967 128037 132 968 129007 388 93 635 90 760 875 130325 784 850 877 131119 360 75 82 491 595 740 54 943 132061 285 391 495 517 33 61 682 962 133420 700 15 134166 307 518 985 135116 486 736 887 967 136248 353 663 875 137236 325 41 66 842 62 935 138481 139024 76 254 549 53 140029 355 400 518 863 141024 218 389 677 142028 132 358 655 90 846 143031 234 94 420 66 69 597 663 826 144179 259 145074 139 297 502 833 966 146235 397 528 681 973 147307 585 600 704 24 68 148111 299 448 542 61 606 14 67 815 24 939 149062 90 186 274 325 684 150499 526 614 900 151110 15 318 709 865 152073 622 74 1 153076 92 365 470 952 87 154225 34 46 614 15 744 882 90 973 76 96 155100 261 428 550 703 839 91 156482 747 832 72 157236 616 75 80 158192 310 30 92 445 579 853 905 159469 578 939 160111 251 87 463 779 882 161094 271 487 906 62 64 162338 47 79 601 764 853 163129 61 96 605 27 800 966 164037 278 311 447 95 653 830 948.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. na n-ry: 34575 132610.

20.000 zł. na nr: 63496.

15.000 zł. na nr. 37023.

10.000 zł. na n-ry: 189 358 103850

5.000 zł. na n-ry: 8142 12895 26481 71005 72366 109720 112637 122958 142524 152047.

2.500 zł. na n-ry: 25597 25858 45613 55063 57844 68608 76639 88921 106746 119433 127559 138817 144076 146865 163485.

2.000 zł. na n-ry: 136 17270 39990 44299 46562 58618 58714 75720 86441 90659 90703 101857 137786 144722 148701 153051.

1.000 zł. na n-ry: 2235 4059 5412 15039 20578 41163 42505 46191 54099 54246 59912 64117 69243 77753 83444 85784 87156 87964 93763 95122 96188 96279 96570 102862 104791 111564 116664 123640 127682 127648 136026 149226 149732 159656 160959 161395

PO 250 ZŁOTYCH.

277 518 93 94 1073 324 36 549 907 68 2003 496 988 3745 74 79 869 959 63 4231 60 389 81 513 711 807 5123 306 720 35 6020 69 372 83 942 7114 29 47 469 97 757 8036 112 53 265 398 425 756 816 9110 443 561 10513 653 734 76 90 870 11401 778 845 12126 497 519 44 650 826 73 13101 18 203 300 14042 124 213 94 346 861 990 15294 300 91 420 642 999 16005 59 190 283 400 570 91 751 17087 132 253 396 785 18285 813 64 19071 205 381 420 88 514 20000 12 196 419 608 18 743 68 868 21871 22198 241 607 940 58 68 23464 90 658 780 24221 309 745 25298 357 654 963 26113 588 697 719 27150 69 76 282 28037 71 452 756 29236 436 64 604 702 69 30105 9 410 601 16 38 744 899 904 35 31140 48 447 646 864 32143 471 713 14 992 33384 492 95 690 839 951 34069 354 93 585 818 56 35155 230 341 77 401 665 818 36122 519 648 69 95 768 37281 508 745 89 38232 87 92 308 481 700 71 998 39125 40046 96 462 916 41 657 742 828 93 42046 484 525 873 989 43013 70 371 472 590 44274 340 585 640 721 802 4 45275 461 581 825 98 46391 552 734 914 56 47376 726 30 951 81 48120 695 720 835 49024 489 728 814 929 50195 363 418 76 504 710 844 65 51181 282 703 936 90 52208 356 955 78 53152 54 775 54082 333 81 536 88 741 818 79 55087 438 652 90 56569 789 92 869 57003 99 321 566 85 681 825 58253 421 700 59379 433 882 60089 519 63 61187 225 447 89 515 63015 86 127 374 946 64197 617 65575 657 66270 459 99 555 750 899 907 40 96 67124 357 584 925 68379 414 595 779 69232 733 34 72 884 963 70004 16 917 71047 296 586 72458 722 836 977 73214 684 860 99 74169 206 19 657 769 99 826 915 75062 655 719 951 76323 72 626 791 850 925 77339 516 623 32 922 23 78014 53 530 70 867 79165 378 429 52 533 744 899 908 80290 383 499 626 767 837 81012 142 353 760 807 82224 317 445 719 905 83026 175 222 37 405 84409 29 85083 201 538 50 685 90 750 86102 87037 229 96 766 99 844 917 28 88082 95 556 602 758 904 89133 768 892 90302 513 25 759 88 974 91122 303 427 537 62 92007 160 88 585 915 79 93054 94 289 332 415 94075 208 80 558 688 97 940 84 95093 159 679 96068 82 318 428 641 97101 608 58 766 99055 391 96 528 843.

100056 226 53 648 101367 745 61 907 102036 155 200 65 82 343 666 81 103026 31 228 589 779 858 927 104124 389 594 608 105430 531 776 845 106298 413 827 56 107361 419 700 70 924 108361 64 591 615 901 40 109123 71 448 65 973 110227 553 624 111193 330 480 78 696 951 57 112316 506 113048 417 87 506 114439 793 891 115476 621 43 988 116062 412 558 962 117505 69 792 873 118147 341 64 707 9 861 119017 328 482 120349 62 685 733 804 121072 134 590 691 938 88 122113 251 711 816 123460 9 501 765 809 23 124203 329 39 70 125100 446 714 88 832 931 126028 358 69 579 651 64 69 811 127173 495 801 128000 213 308 35 654 75 803 26 129309 20 448 544 977 130091 309 79 481 518 649 945 131463 65 503 8 60 68 647 132008 450 57 795 133708 835 993 134008 528 50 731 872 135041 97 138 408 535 97 992 136406 12 963 137005 42 148 460 710 811 138064 178 288 432 545 98 637 44 139091 114 51 561 140045 220 373 577 672 141195 315 19 21 493 568 79 142041 153 239 74 531 675 724 829 143179 92 94 144021 145083 182 629 744 146452 721 89 147198 210 607 148417 650 754 82 149364 406 68 878 79 986 150070 156 808 986 151158 270 436 59 501 918 152257 531 603 8 88 931 154093 156 72 77 405 81 500 713 894 155047 342 740 802 72 934 156076 108 243 55 342 43 59 80 427 96 532 755 949 157099 136 489 90 677 825 158033 81 155 77 200 81 387 417 86 549 855 904 159167 220 392 847 90 95 160116 41 555 767 852 86 941 161150 272 514 642 809 162220 499 742 163313 430 548 164051 238 485 611 81 876.

Odbito w drukarni „Robotnika", Warszawa, ul. Warecka 7.

Z codziennych walk robotników

Zatarg w „Union — Textile"

W zakładach f-my Union Textile, Wólczańska 219, 1000 robotników na znak protestu przeciw przyjęciu wydalonego przed 4 tygodniami robotnika porzuciło pracę.

W odpowiedzi f-ma ogłosiła lokaut unieruchamiając fabrykę. Kl. Zw. sprawę skierował do Inspekcji Pracy.

Strajk w Wimie

Na tle niewyrabiania stawek wybuchł strajk na przędzalni bawełny egipskiej Widz. Manufaktury. Na konferencji odbytej na terenie zakładów przy udziale przedstawiciela Kl. Zw. ustalono, że z powodu nieobecności syndyka masy upadłości sprawa załatwiona zostanie definitywnie w piątek dn. 26 bm. Strajk został przerwany.

Umowa zbiorowa dla monterów

W Okręgowym Inspektoracie Pracy odbyła się w dniu wczorajszym konferencja w sprawie zawarcia nowej umowy zbiorowej dla monterów hydraulików, zatrudnionych w przedsiębiorstwach instalacji centralnego ogrzewania, kanalizacji i wodociągów.

W wyniku konferencji zawarto układ zbiorowy na wa runkach z ub. roku. Umowa podpisana została na okres jednego roku.

Dwie śmiertelne ofiary
spowodowała zerwana antena

W Piotrkowie na przedmieściu Bugajskim w pobliżu przy ul. Słowackiego 148 miał miejsce niezwykły wypadek.

Wichura zerwała antenę, która zwisała na przewodnikach elektrycznych o wysokim napięciu.

Pasąca w tym miejscu bydło 18-letnia Zenobia Królikiewicz zamierzała zdjąć antenę i została porażona śmiertelnie prądem.

Na krzyk nadbiegli ojciec Królikiewiczówny 70-letni Jan i brat 25-letni Hipolit. Ojciec został porażony, jednak został przy życiu, natomiast młodszy padł również trupem na miejscu.

Porażonego Jana Królikiewicza odwieziono do szpitala w stanie ciężkim.

Niezwykła kradzież blachy dachowej

Nocy ubiegłej około 5 nad ranem na ulicy Srebrnej obok fabryki Buhlego policja zatrzymała czterech podejrzanych osobników, którzy ładowali na furmankę wielką ilość blachy cynkowej. Ponieważ nie chcieli wytłomaczyć skąd weszli w posiadanie tego osobliwego ładunku, policja przeprowadziła ich do komisariatu. Dopiero tutaj zdołano ustalić, że wszyscy czterej dokonali kradzieży we wsi Pabianka pod Łodzią, gdzie zerwali dachy blaszane z kilku domów mieszkalnych, a następnie przewieźli je do Łodzi. Ogółem zdobyli w ten sposób ponad 300 kilo blachy cynkowej. Po ustaleniu personalii wszystkich zatrzymanych osadzono w areszcie.

Dziś ostatni dzień
zapisu dzieci do szkół

Wczoraj oraz w dniu dzisiejszym przeprowadzane są zapisy dzieci nowowstępujących do szkoły.

Obowiązkiem szkolnym w bieżącym roku zostają objęte dzieci rocznika 1932, które muszą być zgłoszone do jednej ze szkół powszechnych. Przy zgłoszeniu dziecka rodzice zobowiązani są przedłożyć metrykę urodzenia i świadectwo szczepienia ospy (powtórnie).

Osoby, które zamierzają dzieci ko posyłać do prywatnych szkół muszą uzyskać w Komisji Powszechnego Nauczania odpowiednie potwierdzenie.

Wyższe zasiłki otrzymają
rodziny dla rezerwistów

Zgodnie z zarządzeniem władz centralnych zasiłki dla rodzin rezerwistów powołanych do służby wojskowej zostają podwyższone w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców, a więc jeśli chodzi o województwo łódzkie, w Łodzi, Piotrkowie i Pabianicach.

W miastaah tych zasiłki zostają podwyższone o 20 gr. a mianowicie dla samotnych 1.10 zł. dziennie.

Równocześnie nastąpi usprawnienie wypłaty zasiłków, przez wprowadzenie systemu wypłat za pośrednictwem poczty.

Nieuczciwy zawiadowca stacji
skazany na 1 rok więzienia

Na stacji Andrzejów obowiązki zawiadowcy stacji pełnił Edmund Michalak.

We wrześniu ub. roku podczas rewizji kasy na stacji w Andrzejowie stwierdzono brak 33 zł. za trzy listy przewozowe. Zawiadowca wyjaśnił, że wpłata jest uwidoczniona, ale firma jeszcze nie wniosła należności.

14 października 1938 r. zarządzono ponowną kontrolę, przy czym stwierdzono brak 340 zł. oraz ustalono, że Michalak za wcześniejsze wyładowanie wagonów pobierał wynagrodzenie do własnej kieszeni.

W wyniku dochodzenia Michalak został pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj Michalak zasiadł na ławie oskarżonych w Sądzie Okr. w Łodzi. Tłumaczył że brak w kasie powstał podczas jego nieobecności, kiedy zastępującemu urzędnikowi zginęło 240 zł. Chciał brak pokryć, lecz nie zdążył, gdyż kontrola zaskoczyła go. Pieniądze jakie pobierał za wcześniejsze wyładowanie przekazywał na FON. Sąd skazał Michalaka na 1 rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary, 40 zł. grzywny i utratę praw publicznych i honorowych na 2 lata.

Rewizja procesu o utopienie żony

W 1931 roku Sąd Okręgowy w Łodzi skazał na 12 lat więzienia Piotra Jagielskiego za utopienie żony w studni. Głównym świadkiem oskarżenia był 8 letni syn Jagielskiego, który zeznawał, że zamordowana prosiła męża by darował jej życie.

Jagielski przebywa już od 8 lat w więzieniu, ostatnio w Sieradzu. Od pewnego czasu zasypuje Sąd podaniami prosząc o wznowienie procesu. Jagielski powołuje się stale na to że jest niewinny. Sąd postanowił wyznaczyć mu obronę, z urzędu adw. Bernsztajna, który zbada czy istnieją dostateczne podstawy i nowe okoliczności do rewizji procesu.

Krwawy dramat na dworcu autobusowym
pracownik śmiertelnie zranił żonę poczym sam popełnił samobójstwo

Wczoraj około godziny 2 nad ranem rozegrał się w domu przy ul. Lutomierskiej 13 wstrząsający dramat małżeński.

W domu tym należącym do północnego dworca autobusowego mieszkał od dłuższego czasu 29-letni Tadeusz Ożuchowski, zatrudniony w przedsiębiorstwie autobusowym w charakterze biuralisty. Przed trzema miesiącami zaledwie wszedł on w związek małżeński z młodziutką, bo zaledwie 19-letnią Ireną.

Ożuchowski cierpiał na gruźlicę płuc, o czem jednak nie powiedział swej żonie. Z tego powodu czynił sobie stale wyrzuty, tym bardziej, że stan jego zdrowia stale się pogarszał.

Nie mogąc przeboleć, że wkrótce będzie musiał odejść od swej ukochanej żony na zawsze, postanowił wraz z nią zakończyć życie.

Wczorajszej nocy, gdy żona spała napisał list, w którym wyjaśnił, że postanowił zastrzelić swą żonę i sam popełnić samobójstwo, a ponadto prosi aby ich ciała pochowane zostały w jednej mogile.

Ożuchowski po napisaniu listu strzelił dwukrotnie w kierunku żony z odległości zaledwie 25 centymetrów, w piersi ramy w twarz, po czym będąc pewnym, że ją zabił, strzelił sobie w usta, ponosząc śmierć na miejscu.

Echa strzałów zwabiły służbę dworca autobusowego, która wyważeniu drzwi wiodących do mieszkania Ożuchowskiego natychmiast zaalarmowała pogotowie.

Lekarz pogotowia miejskiego przewiózł Ożuchowską w stanie beznadziejnym do szpitala Okręgowego, zaś zwłoki samobójcy do prosektorium.

Specjalista od okradania dzieci
odpocznie za kratkami

Przed Sądem Grodzkim w Łodzi odpowiadał 19-letni Ignacy Niewiadomy bez stałego miejsca zamieszkania, poprzednio karany już za różne przestępstwa. Niewiadomy obrał sobie specjalny proceder. Zatrzymywał na ulicach powracające ze szkół dzieci i proponował odniesienie za opłatą listu pod wskazany adres. Przy tym zleceniu oświadczał, że odnoszący list otrzyma pieniądze, które ma przynieść mu z powrotem.

Zatrzymywał przy tym jako zastaw teczkę palto i in. przedmioty z którymi się ulatniał.

Na skutek zameldowania rodziców dzieci ustalono, że Niewiadomy ma na sumieniu kilkadziesiąt podobnych przestępstw, a ponieważ był już karany za podobne kradzieże.

Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Ignacego Niewiadomego na 1 rok więzienia.

Łódzcy hitlerowcy wciąż prowokują

Sąd Grodzki w Łodzi rozpatrywał w dniu wczorajszym sprawę przeciwko Marcie Stickel, zam. przy ul. Rzgowskiej 19, oskarżonej o obrazę Narodu i Wojska Polskiego.

W dniu 10 kwietnia r. b. Stickel w pralni mieszczącej się w tym samym domu, w czasie rozmowy z sąsiadkami, wyraziła się m. in., że „Wojsko Polskie to samo łajdactwo, bo śpi w gnoju".

O powyższym złożone zostało zameldowanie w policji.

W dniu wczorajszym Stickel zasiadła na ławie oskarżonych.

Sąd grodzki jednak uznał się zaniekompetentnego i przesłał akta sprawy do Sądu Okręgowego, celem ponownego zbadania jej.

* * *

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi odpowiadał w dniu wczorajszym 19-letni Karol Mitman, oskarżony o obrazę Narodu Polskiego.

W dniu 23 marca rb. przebył on na mleczarni we wsi Rypnitowice gm. Widzew, pow. łaskiego. Spotkawszy w mleczarni kilka osób, wszczął rozmowę na temat politycznych. Wówczas to jeden z obecnych oświadczył, że jak będzie wojna, to „zdejmie kapotę" i pójdzie bić hitlerowców. Mitman odezwał się wówczas: „Któż ma z...... Polskę".

Mitman pociągnięty do odpowiedzialności został przez sąd skazany na 6 miesięcy więzienia.

Krwawa bójka pomiędzy Niemcami w Konstantynowie

W dniu 21 maja rb. około godziny 11 wieczorem na terenie miasta Konstantynowa doszło pomiędzy tam zamieszkałymi Niemcami do awantur, które tylko dzięki interwencji władz zostały szybko opanowane.

Od dłuższego czasu pomiędzy pewną grupą Niemców w osobach: Ottona Workierta, Jana Workierta, Alfonsa Gelerta z jednej strony a tamże zamieszkałymi: Janem Patzerem, Reinholdem Szeferem, Oskarem Meltzerem, Karolem Ruprechtem i Oskarem Millerem z drugiej strony panowały antagonizmy na tle ustosunkowania się do Rzeszy Niemieckiej.

W niedzielę późnym wieczorem po sutej libacji, grupa Niemców w stanie mocno pijanym z Reinholdem Szeferem na czele wszczęła sprzeczkę z Workiertami i Alfonsem Gelertem.

Sprzeczka przerodziła się szybko w bójkę, w wyniku której prawie wszyscy uczestnicy obu stron odnieśli lżejsze lub cięższe uszkodzenia cielesne.

W czasie bójki w domu Workierta i sąsiednich posesjach zostały wybite szyby w oknach.

Na miejsce przybył silny oddział policji, który z trudem opanował sytuację.

Sprawcy zajść zostali pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Oskarżeni o kradzież brylantów
skazani za nielegalne przekroczenie granicy

W dniu wczorajszym Sąd Okr. w Łodzi ogłosił wyrok w procesie przeciwko głośnym złodziejom brylantów małż. Zygmuntowi i Stanisławie Nawrockim.

Nawroccy oskarżeni są o to, że 24 stycznia 1938 r. będąc w Wiedniu dokonali kradzieży 380 brylantów i 2 pereł wartości 80.000 szylingów następnie po nielegalnym pobycie w Szwajcarii przybyli do Łodzi gdzie nabyli za 41.000 zł. dom przy ul. Rzgowskiej 68, zapisując go na nazwisko siostry Nawrockiego Anny Pilarskiej.

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi ogłosił wyrok na mocy którego Nawroccy od zarzutu dokonania kradzieży zostali uniewinnieni z braku dostatecznych dowodów natomiast oboje Sąd uznał za winnych nielegalnego przekroczenia granicy i skazał ich każdego na 1 rok aresztu i 2000 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 6 miesięcy aresztu.

Wysoki wymiar kary za przekroczenie granicy Sąd uzasadnił tym, że oskarżeni przekroczyli ją w celu dokonania przestępstwa.

Rowerzystka pod samochodem

Na szosie z Wolborza do Piotrkowa taksówka Wacława Lewińskiego z Łodzi najechała na rowerzystkę 20-letnią Annę Święconek ze wsi Meszcze. Doznała ona bardzo ciężkich obrażeń ciała i w agonii przewieziona została do szpitala.

Lewiński oraz jadący w taksówce Izydor Olszewski i Maria oraz Wacława siostry Jędrzejczyk odnieśli lżejsze obrażenia ciała.

Teatr Miejski
Śródmiejska 15.

Dwa pożegnalne występy Ireny Eichlerówny.

Irena Eichlerówna bawiła w Łodzi parę zaledwie dni, ale okres ten wystarczył, ażeby między nią a publicznością łódzką nawiązała się nić najserdeczniejszej sympatii.

Z prawdziwym żalem przychodzi nam więc żegnać świetną artystkę tę, która wystąpi w „Madame Sans-Gene" jeszcze tylko dziś w czwartek i w piątek o godz. 8.30 w. Abonamenty na oba te widowiska nieważne.

Świetny balet Parnella przed swoim turnee po Europie zatrzyma się w Łodzi na trzy tylko dni, a to w sobotę, w niedzielę i w poniedziałek, prezentując w Teatrze Miejskim swój rewelacyjny program złożony z zupełnie nowych choreograficznych przebojów.

Początek przedstawień o g. 8.30 wiecz.

Odbito w Drukarni Ludowej Piotrkowska 83.